

POBOACIÓN E MERCADO DE TRABAJO

4

María Bastida Domínguez

Profesora contratada doutora no Departamento de Organización de Empresas e Comercialización na Universidade de Santiago de Compostela

Santiago Lago Peñas

Catedrático de Economía e director do grupo de investigación GEN da Universidade e Vigo

Alberto Vaquero García

Profesor titular de Economía Aplicada e membro do grupo de investigación GEN da Universidade de Vigo

Marta Puebla Vilariño

Funcionaria do SEPE (Servizo Público de Emprego Estatal)

Índice

Capítulo 4. POBOACIÓN E MERCADO DE TRABAJO	5
4.1. A poboación galega	5
4.1.1. Evolución da poboación	5
4.1.2. A poboación estranxeira	7
4.1.3. Movementos naturais de poboación	8
4.1.4. Movementos migratorios.....	11
4.2. Resumo das principais variables laborais.....	11
4.3. Poboación activa e taxa de actividade	13
4.3.1. Poboación activa	13
4.3.2. Taxa de actividade.....	13
4.4. Poboación ocupada. Taxa de ocupación	15
4.4.1. Poboación ocupada	16
4.4.2. Taxa de ocupación.....	16
4.4.3. Distribución da poboación ocupada por sexos, sectores económicos, grupo de idade, situacións profesionais e tipo de contrato	20
4.5. Poboación desempregada e taxa de paro	25
4.5.1. Poboación desempregada.....	25
4.5.2. Taxa de desemprego	26
4.5.3. Desemprego dos fogares. Tempo na procura de emprego	28
4.6. O paro rexistrado	29
4.7. A poboación inactiva	33
4.8. o subsistema de formación para o emprego	36
4.8.1. introdución. Antecedentes.....	36
4.8.2. Regulación actual do sistema de formación profesional para o emprego	38
4.8.3. Formación de demanda	39
4.8.4. Formación de oferta.....	45
4.8.5. Outras iniciativas de formación	47

Capítulo 4. POBOACIÓN E MERCADO DE TRABALLO

4.1. A poboación galega

4.1.1. Evolución da poboación

En 2020 a poboación en Galicia reduciuse en 5.249 persoas, ata chegar aos 2.696.995 habitantes. Esta redución é notablemente superior á recollida no 2019, en boa medida porque a COVID-19 supuxo un importante aumento de mortalidade, sobre todo para as persoas en idade avanzada. Segundo o Ministerio de Sanidade, a 31 de decembro de 2020, rexistráronse en Galicia 1.397 falecidos pola COVID-19.

Ao anterior hai que engadir que o comportamento demográfico tamén se insire nunha traxectoria de longo prazo de perda de poboación. No cadro 4.1 recóllese a evolución demográfica das cinco comunidades autónomas (CC.AA.) máis poboadas, cunha dobre perspectiva temporal: a un prazo máis longo (tomando como referencia 2001) e nos últimos 11 anos (2011-2021). En 2021, Andalucía, Cataluña, Madrid e Comunidade Valenciana, por esta orde, concentran 27.970.097 habitantes, un 59,0% da poboación española.

Salienta o seguinte:

- O contraste entre a grande suba da poboación española entre 2001 e 2021 (6.728.678 habitantes, un 16,5%) e o retroceso da poboación galega, 1.030 habitantes, un -0,04%. No que atinxe ao período 2011-2021, a poboación galega diminuíu en 76.420 persoas.

Cadro 4.1

Poboación das 5 comunidades autónomas de máis habitantes, 2001/2011-2021

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Andalucía	7.323.031	8.332.087	8.377.809	8.393.159	8.388.875	8.399.618	8.403.774	8.408.825	8.410.094	8.427.404	8.476.718	8.501.450
Cataluña	6.314.849	7.493.252	7.514.992	7.480.921	7.416.237	7.396.991	7.408.290	7.441.140	7.488.717	7.566.430	7.652.069	7.669.999
Madrid	5.379.087	6.394.239	6.425.573	6.414.709	6.378.297	6.385.298	6.424.275	6.476.705	6.549.519	6.641.648	6.747.425	6.752.763
C. Valenciana	4.135.183	4.999.211	5.009.647	4.987.017	4.956.427	4.939.674	4.932.347	4.935.084	4.946.233	4.974.969	5.028.650	5.045.885
Galicia	2.698.025	2.773.415	2.771.916	2.761.970	2.747.226	2.734.656	2.720.102	2.710.129	2.703.149	2.700.441	2.702.244	2.696.995
España	40.665.545	46.667.175	46.818.216	46.727.890	46.512.199	46.449.565	46.440.099	46.527.039	46.658.447	46.937.060	47.329.981	47.394.223

Os datos do 1-1-2021 son provisionais.
Fonte: INE, a 1 de xaneiro de cada ano.

A desagregación provincial desta evolución aparece no cadro 4.2, destacando que:

- En 2021 A Coruña e Pontevedra seguen a concentrar máis de dous millóns de habitantes (2.065.190), un 76,5% do total da poboación en Galicia.
- O devalar demográfico en Galicia vaise facendo máis intenso ano a ano, sobre todo nas provincias de Ourense e Lugo, cunha perda de poboación dende 2011 ata 2021 do 7,5% e 6,5%, respectivamente. Entre 2020 e 2021 Ourense perdeu 1.633 habitantes e Lugo 1.517.

Cadro 4.2

Evolución anual da poboación. Por provincias. 2001/2011-2021

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A Coruña	1.095.881	1.140.069	1.141.178	1.138.494	1.133.330	1.128.694	1.124.114	1.121.746	1.121.417	1.122.007	1.123.480	1.121.802
Lugo	359.818	349.525	347.629	344.845	341.822	338.921	336.136	333.593	331.492	329.587	328.153	326.636
Ourense	339.681	330.019	328.188	325.389	321.801	318.739	314.663	311.562	309.314	307.841	306.802	305.169
Pontevedra	902.645	953.802	954.921	953.241	950.273	948.302	945.189	943.228	940.926	941.007	943.809	943.388

Fonte: INE, a 1 de xaneiro de cada ano.

A desagregación por grupos quinquenais de idade dos datos da poboación galega a longo prazo figura no cadro 4.3. O notable avellentamento demográfico de Galicia queda ben reflectido se compararmos a situación entre 2001 y 2021, xa que o grupo de idade de 85 ou máis multiplica por 2,15 o valor de 2001.

Cadro 4.3

Serie histórica de poboación segundo grupos quinquenais de idade. Galicia. 2001-2021

	2001	2006	2014	2019	2020	2021
0-4	93.594	103.716	108.093	95.262	91.783	87.676
5-9	105.119	98.513	113.617	110.121	108.200	106.256
10-14	126.065	109.671	106.762	115.244	117.123	117.676
15-19	166.204	130.641	104.818	109.054	111.280	112.499
20-24	213.597	169.871	124.056	108.427	109.271	110.572
25-29	210.965	217.213	146.545	124.425	122.141	119.788
30-34	201.386	215.370	193.081	144.639	140.123	136.276
35-39	192.982	207.372	228.146	190.716	181.709	172.325
40-44	189.714	197.626	216.706	226.651	225.122	220.812
45-49	171.193	192.760	208.759	214.990	217.921	222.104
50-54	171.108	172.649	198.369	206.785	209.550	211.431
55-59	158.809	171.235	182.840	195.246	197.162	197.791
60-64	141.256	158.141	168.418	179.352	183.407	188.000
65-69	167.010	138.842	166.041	164.042	163.935	165.562
70-74	140.368	158.009	133.450	157.536	159.261	157.451
75-79	110.629	125.273	130.765	121.869	130.557	134.532
80-84	75.190	88.776	113.244	109.844	102.049	100.521
85 e mais	62.837	74.421	103.516	126.240	131.650	135.724
Total	2.698.025	2.730.097	2.747.226	2.700.441	2.702.244	2.696.995

Fonte: INE, a 1 de xaneiro de cada ano.

O cadro 4.4 amosa a evolución da distribución da poboación galega por comarcas, no que subliñamos as doce demarcacións que a 1 de xaneiro de 2020 teñen máis de 50.000 habitantes. A partir da comparación respecto ao ano 2001, salienta o seguinte:

- Nas provincias de Lugo e Ourense, tan só a comarca da capital de provincia medrou, namentres na Coruña aumentou en dúas (A Coruña e Compostela) e en Pontevedra en seis (Vigo, Pontevedra, Baixo Miño, o Condado, O Morrazo e O Salnés).
- Das comarcas das sete principais cidades de Galicia, só a de Ferrol baixou o número de habitantes (en 10.439).
- En varias comarcas galegas (Muros, Ortegal, Terra de Soneira, Xallas, Os Ancares, Chantada, A Fonsagrada, Meira, Quiroga, A Ulloa, Baixa Limia, A

Limia, O Ribeiro, Terra de Caldelas, Terra de Celanova, Terra de Trives, Viana e A Paradanta) a poboación caeu máis dun 25%; e entre un 20%-25% en Terra de Melide, Terra Chá, Terra de Lemos e Tabeirós- Terra de Montes).

Finalmente salienta que no período 2014-2020, das 53 comarcas tan só subiu a poboación en catro: A Coruña, Santiago de Compostela, Pontevedra e Vigo).

Cadro 4.4

Poboación segundo comarcas. Galicia. 2001, 2011-2020

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Arzúa	19.184	17.364	17.226	17.057	16.909	16.828	16.678	16.500	16.351	16.241	16.138
Barbanza	66.323	68.311	68.336	68.199	67.776	67.331	66.940	66.672	66.405	66.095	66.063
A Barcala	11.800	11.179	11.046	10.940	10.763	10.634	10.556	10.424	10.382	10.277	10.203
Bergantiños	70.815	70.209	69.834	69.438	68.928	68.428	67.890	67.357	67.173	66.927	66.840
Belanzos	39.142	39.632	39.419	39.065	38.768	38.452	38.079	37.975	38.011	38.083	38.309
A Coruña	358.302	396.864	398.025	398.412	397.254	396.728	397.520	398.730	400.995	403.386	406.873
Eume	28.842	26.391	26.124	25.539	25.490	25.184	25.000	24.834	24.639	24.360	24.223
Ferrol	162.261	162.531	161.541	160.666	159.422	158.029	156.159	154.802	153.581	152.494	151.822
Fisterra	25.175	23.677	23.136	22.747	22.461	22.255	22.000	21.770	21.631	21.483	21.368
Muros	15.971	14.399	14.042	13.785	13.493	13.244	13.004	12.852	12.726	12.513	12.326
Noia	37.292	35.623	35.269	34.775	34.459	34.062	33.758	33.527	33.312	33.054	32.839
Ordes	38.193	38.683	38.411	38.153	37.687	37.313	36.960	36.702	36.583	36.456	36.237
Ortegal	16.923	14.347	13.772	13.166	12.942	12.990	12.776	12.531	12.238	11.978	11.814
Santiago	146.555	163.576	164.519	164.621	165.083	165.361	165.887	166.692	167.142	168.601	169.571
O Sar	17.718	16.814	16.730	16.459	16.373	16.235	16.091	15.922	15.741	15.664	15.621
Terra de Melide	14.820	13.137	12.679	12.379	12.533	12.371	12.238	12.153	12.003	11.872	11.800
Terra de Soneira	21.694	19.426	19.168	18.706	18.386	17.943	17.620	17.360	17.041	16.801	16.565
Xallas	16.992	14.961	14.634	14.054	14.008	13.808	13.643	13.491	13.397	13.311	13.203
Os Ancares	14.238	11.612	11.330	11.153	10.951	10.719	10.474	10.265	10.019	9.873	9.662
Chantada	17.118	14.835	14.536	14.287	14.055	13.876	13.639	13.499	13.389	13.141	13.012
A Fonsagrada	7.461	6.043	5.859	5.696	5.563	5.432	5.316	5.185	5.075	4.921	4.830
Lugo	112.895	120.548	120.737	120.802	120.320	119.579	119.394	118.906	118.758	118.931	118.955
A Mariña Central	30.457	30.530	30.323	30.106	29.860	29.542	29.373	29.185	29.149	28.955	28.829
A Mariña Occidental	28.020	27.238	27.140	26.964	26.729	26.370	26.122	25.929	25.792	25.659	25.537
A Mariña Oriental	17.479	17.231	17.126	16.893	16.741	16.598	16.477	16.357	16.245	16.170	16.113
Meira	6.706	5.698	5.638	5.552	5.447	5.425	5.335	5.231	5.125	5.124	5.119
Quiroga	7.245	6.020	5.813	5.721	5.618	5.514	5.406	5.333	5.245	5.178	5.107
Sarria	26.427	24.511	24.170	23.914	23.720	23.466	23.194	22.994	22.735	22.569	22.421
Terra Chá	48.801	44.081	43.573	42.912	42.336	41.860	41.290	40.770	40.336	39.935	39.702
Terra de Lemos	36.089	33.133	32.813	32.333	31.876	31.530	31.132	30.754	30.370	30.151	29.780
A Ulloa	11.189	10.050	9.844	9.672	9.532	9.475	9.375	9.226	9.089	8.980	8.879
Allariz-Maceda	15.633	15.151	15.060	14.835	14.637	14.466	14.268	14.181	14.089	14.083	14.074
Baixa Limia	9.925	8.421	8.212	7.930	7.636	7.409	7.126	6.936	6.782	6.676	6.519
O Carballiño	30.074	29.240	28.891	28.588	27.979	27.512	27.108	26.765	26.576	26.549	26.443
A Limia	25.218	23.252	22.823	22.391	21.964	21.525	21.111	20.658	20.340	20.075	19.803
Ourense	143.142	146.165	146.135	146.190	145.563	144.810	144.372	144.011	144.004	143.851	144.440
O Ribeiro	20.546	18.861	18.369	17.808	17.195	16.817	16.547	16.336	15.985	15.808	15.571
Terra de Caldelas	4.647	3.544	3.443	3.314	3.223	3.141	3.064	2.990	2.842	2.789	2.764
Terra de Celanova	22.894	20.623	20.057	19.324	18.749	18.367	17.960	17.620	17.433	17.497	17.230
Terra de Trives	5.963	4.789	4.660	4.507	4.430	4.348	4.227	4.111	4.023	3.924	3.835
Valdeorras	29.126	27.999	27.724	27.369	27.000	26.762	26.531	26.134	25.755	25.500	25.381
Verín	29.450	28.410	28.261	27.968	27.555	27.081	26.556	26.022	25.653	25.217	24.999
Viana	8.005	6.802	6.622	6.500	6.362	6.153	5.983	5.916	5.811	5.682	5.591
O Baixo Miño	45.949	51.116	51.096	50.630	50.402	50.282	49.998	49.828	49.646	49.464	50.252
Caldas	35.397	35.322	35.154	34.958	34.757	34.623	34.456	34.197	34.067	33.837	33.701
O Condado	37.998	43.318	42.917	42.790	42.286	41.992	41.828	41.693	41.551	41.621	41.780
Deza	47.314	44.355	42.630	41.849	41.412	40.792	40.471	40.310	40.063	40.014	40.046
O Morrazo	79.817	83.669	83.313	83.340	83.613	83.347	83.109	82.711	82.445	82.269	82.226
A Paradanta	18.118	15.970	14.000	13.497	13.226	12.945	12.663	12.531	12.259	12.168	12.060
Pontevedra	115.571	124.356	124.075	124.132	124.094	123.639	123.583	125.278	125.032	125.120	125.280
O Salnés	104.184	111.849	111.541	111.089	110.534	110.422	109.937	109.882	109.715	109.540	109.570
Taboas-Terra de Montes	29.588	28.100	27.489	27.149	26.753	26.536	26.293	24.223	24.112	23.867	23.659
Vigo	402.240	425.456	426.213	425.616	423.842	422.796	422.008	422.078	422.882	424.765	426.834

Fonte: INE, a 1 de xaneiro de cada ano.

4.1.2. A poboación estranxeira

A chegada de poboación do estranxeiro foi moi importante no conxunto de España, pero non tanto en Galicia, nos últimos anos do século XX e principios do século XXI. En Galicia o máximo da serie alcázase en 2021 (122.142), o que supón un incremento de 18.764 persoas respecto a 2013 (a cifra máis alta ata 2019).

O cadro 4.5 amosa que:

- A suba continuada da poboación estranxeira feminina residente en Galicia, que comezou na última década do século XX, continuou na primeira década do século XXI. Xa en 2014 comeza a diminuír, primeiro lixeiramente e logo de forma acentuada, pero cun importante aumento no trienio 2019-2021; o anterior provoca que en 2021 residan 62.807 mulleres estranxeiras (11.513 persoas máis que en 2013).
- A evolución da poboación estranxeira masculina residente en Galicia caracterízase polo mesmo patrón de comportamento. Foi en 2012 cando acadou o seu máximo, con 52.577 homes. Como lle pasou ás mulleres, en 2013 a cifra comeza a diminuír, pero cun importante aumento no bienio 2019-2020. En 2020 o número de estranxeiros varóns foi de 59.335 persoas (7.251 máis que en 2013).

Cadro 4.5

Poboación estranxeira segundo sexo. Galicia. 2001/2011-2021

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Homes	15.658	52.153	52.577	52.084	47.920	46.045	45.746	46.001	47.160	50.701	56.667	59.335
Mulleres	17.400	50.987	51.208	51.294	46.406	44.456	44.586	45.091	48.143	52.675	59.861	62.807
Total	33.058	103.140	103.785	103.378	94.326	90.501	90.332	91.092	95.303	103.376	116.528	122.142

Fonte: INE, a 1 de xaneiro de cada ano.

A desagregación por provincias e sexos da poboación estranxeira residente en Galicia a 1 de xaneiro de 2021 figura no cadro 4.6. A concentración deste colectivo é elevada: as provincias da Coruña e Pontevedra acollen 87.019 persoas (un 71,2% do total galego).

Cadro 4.6

Poboación estranxeira. Por provincias. 2021

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	22.118	24.524	46.642
Lugo	9.213	8.940	18.153
Ourense	8.234	8.737	16.970
Pontevedra	19.770	20.605	40.377

Fonte: INE. Datos a 1 de xaneiro.

4.1.3. Movementos naturais de poboación

Galicia rexistrou no 2020 un descenso absoluto da súa poboación (17.670 habitantes menos). No total estatal, en 2020 houbo unha redución de 153.724 persoas. O cadro 4.7 resume estes resultados. A perspectiva temporal dos movementos naturais da poboación galega reflíctea o cadro 4.8 (2001 e 2011 ata 2020).

Cadro 4.7**Nacementos, mortes e crecemento natural. Galicia, España. 2020**

	Nacementos	Mortes	Crecemento natural
Galicia	15.212	32.822	-17.610
España	339.206	492.930	-153.724

Fonte: INE, Movemento natural de poboación. Datos provisionais.

Cadro 4.8**Movimentos naturais de poboación. Galicia. 2001/2011-2020**

	Nacementos	Defuncións	Crecemento natural
2001	19.361	28.300	-8.939
2011	21.594	29.879	-8.285
2012	21.098	30.871	-9.773
2013	19.727	30.433	-10.706
2014	19.630	29.929	-10.299
2015	19.427	31.688	-12.261
2016	19.062	31.757	-12.695
2017	18.445	31.962	-13.517
2018	16.560	32.419	-15.859
2019	15.601	31.232	-15.631
2020	15.212	32.822	-17.610

Fonte: INE, Movemento natural da poboación.

Para a análise da situación demográfica resulta conveniente utilizar datos relativos. Dese xeito pódense realizar comparacións territoriais (cadro 4.9). O habitual é analizar taxas de natalidade, mortalidade e crecemento vexetativo por cada 1.000 habitantes.

A taxa bruta de natalidade (número de nacementos por cada 1.000 habitantes), en Galicia en 2020 foi dun 5,6 por 1.000 habitantes, por baixo da media estatal (7,1 por 1.000 habitantes). Galicia é a penúltima comunidade autónoma do Estado nesta clasificación, unicamente por diante de Asturias (4,7 por 1.000 habitantes),

No que atinxe á taxa bruta de mortalidade (defuncións por cada 1.000 habitantes), o indicador en 2020 (12,2 por 1.000 habitantes) foi o quinto máis alto de España, só superado por Aragón (12,5 por 1.000 habitantes), Asturias (14,3 por 1.000 habitantes), Castela e León (15,1 por 1.000 habitantes) e Extremadura (12,3 por 1.000 habitantes). A taxa de mortalidade a nivel estatal en 2020 foi do 10,4 por 1.000 habitantes.

Os datos a longo prazo para Galicia e cada unha das súas provincias amosan que Lugo e Ourense tiñan unha taxa bruta de natalidade xa moi baixa no ano de partida (2001), cunha gran diferenza respecto das provincias da Coruña e Pontevedra.

Tanto Galicia como todas as súas provincias amosan hoxe taxas de natalidade inferiores ás de 2001 (7,2 por 1.000 habitantes). En 2020 as taxas máis elevadas correspondían a Pontevedra (6,0 por cada 1.000 habitantes) e A Coruña (5,7 por 1.000 habitantes). As

menores, a Lugo (5,1 por 1.000 habitantes) e, sobre todo, a Ourense (4,8 por cada 1.000 habitantes).

Cadro 4.9

Serie histórica. Taxa bruta de natalidade. Galicia. 2001/2011-2020

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
2001	7,3	5,3	5,3	8,5	7,2
2011	8,1	6,3	6,0	8,6	7,8
2012	7,9	6,5	5,9	8,3	7,6
2013	7,4	6,1	5,8	7,7	7,2
2014	7,3	6,3	5,8	7,8	7,2
2015	7,5	6,5	5,8	7,4	7,1
2016	7,4	6,3	5,7	7,3	7,0
2017	6,9	6,3	5,5	7,3	6,8
2018	6,4	5,9	4,8	6,4	6,1
2019	5,9	5,2	4,8	6,2	5,8
2020	5,7	5,1	4,8	6,0	5,6

Fonte: INE, Indicadores demográficos.

No que atinxe á evolución das taxas de mortalidade de Galicia e das súas provincias, o cadro 4.10 mostra que:

- Ourense e Lugo tiñan taxas moito máis altas en 2001 que as provincias da Coruña e Pontevedra, aínda que as diferenzas non fosen tan acusadas como nas taxas de natalidade.
- A comparanza por provincias das taxas entre 2011 e 2020 amosa que aumentou nas catro provincias galegas, especialmente en Ourense: un incremento de 2,6 por 1.000 habitantes.

Cadro 4.10

Serie histórica. Taxa bruta de mortalidade. Galicia. 2001/2011-2020

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
2001	10,0	13,8	13,1	8,8	10,5
2011	10,3	13,8	14,1	9,1	10,8
2012	10,5	14,6	14,5	9,5	11,2
2013	10,7	14,4	14,0	9,3	11,1
2014	10,7	14,4	13,7	9,1	10,9
2015	11,2	15,2	14,8	9,8	11,6
2016	11,2	15,5	14,9	9,9	11,7
2017	11,3	15,6	15,1	10,0	11,8
2018	11,7	15,4	15,4	10,1	12,0
2019	11,0	14,5	15,4	9,9	11,6
2020	11,5	15,6	16,7	10,4	12,2

Fonte: INE, Indicadores demográficos.

O cadro 4.11 resume o comportamento do saldo vexetativo por 1.000 habitantes para Galicia, España e a UE, tanto en 2001 como para o conxunto do período 2011-2019. A taxa negativa de crecemento natural (ou vexetativo) de Galicia en 2019 (-5,9 por cada

1.000 habitantes) contrasta coa redución do 1,2 por cada 1.000 habitantes de España ou a diminución de 1,1 por cada 1.000 habitantes da UE27.

Cadro 4.11**Saldo vexetativo⁽¹⁾ por 1.000 habitantes. Galicia, España, UE. 2001/2011-2019**

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
UE (27)	0,4	0,3	-0,1	-0,3	0,0	-0,7	-0,3	-0,7	-1,0	-1,1
España	1,2	1,8	1,1	0,8	0,7	0,0	0,0	-0,7	-1,2	-1,2
Galicia	-3,3	-3,0	-3,7	-3,9	-3,8	-4,5	-4,7	-5,0	-5,9	-5,9

(1) Nacementos menos defuncións.

Fonte: Eurostat.

4.1.4. Movementos migratorios

No cadro 4.12 figura a evolución en 2001 e entre 2011-2019 das emigracións, inmigracións e saldo migratorio para Galicia. Centrando o estudo no último ano da serie, a emigración externa foi de 28.853 persoas en 2019, escollendo preferentemente como destino outra comunidade autónoma. En 2019 o saldo migratorio externo (emigración externa menos inmigración externa) resultou positivo en 17.747 persoas.

Cadro 4.12**Emigracións, inmigracións e saldo migratorio. Galicia. 2001/2011-2019**

	Emigración externa *	A outra comunidade	Ao estranxeiro	Inmigración externa	Doutra comunidade	Do estranxeiro	Saldo migratorio externo	Co resto de España	Co estranxeiro
2001	16.028	16.028	..	23.194	11.799	11.395	..	-4.229	..
2011	29.880	20.563	9.317	34.688	20.841	13.847	4.808	278	4.530
2012	29.441	19.551	9.890	30.687	20.365	10.322	1.246	814	432
2013	30.709	18.970	11.739	27.876	18.608	9.268	-2.833	-362	-2.471
2014	30.154	19.862	10.292	27.875	17.498	10.377	-2.279	-2.364	85
2015	30.707	19.993	10.714	29.933	17.839	12.094	-774	-2.154	1.380
2016	29.532	18.745	10.787	32.557	16.821	15.736	3.025	-1.924	4.949
2017	30.249	18.380	11.869	36.932	17.854	19.078	6.683	-526	7.209
2018	30.366	19.198	11.168	42.757	18.574	24.183	12.391	-624	13.015
2019	28.853	19.778	9.075	46.600	19.668	26.932	17.747	-110	17.857

* A partir do ano 2006, na emigración ao estranxeiro inclúense as baixas por caducidade.

Fonte: INE, Estatística de variacións residenciais. Elaboración polo IGE a partir dos ficheiros porporcionados polo INE.

4.2. Resumo das principais variables laborais

Os datos do cadro 4.13 amosan os catro compoñentes en que adoita dividirse a poboación de 16 e máis anos, segundo a súa situación.

- A poboación activa galega baixou dende 2011 e por oitavo ano consecutivo en 2020. Durante este período diminuíron en 96.000 as persoas activas (un 7,3%).
- A poboación ocupada de Galicia subiu a partir de 2015, tras varios anos consecutivos de diminución ata 2019. En 2020, o ano de inicio da pandemia, rexístrase un descenso de 21.000 persoas, ata alcanzar os 1.074.000 empregos.

- O paro estimado pola EPA acada en 2020 as 147.000 persoas, so 1.000 persoas máis que en 2019, un resultado que reflicte a utilización dos ERTE como mecanismo compensatorio durante a pandemia.
- A poboación inactiva sitúase en 2020 en 1.118.000 persoas, un aumento de 31.000 respecto a 2011.

Cadro 4.13

Poboación de 16 e máis anos, por actividade económica. Galicia. 2001/2011-2020

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poboación activa	1.159	1.317	1.318	1.291	1.274	1.261	1.256	1.248	1.244	1.241	1.221
Poboación ocupada	1.031	1.089	1.047	1.006	998	1.017	1.041	1.053	1.078	1.095	1.074
Poboación parada	128	227	271	285	276	234	215	196	166	146	147
Poboación inactiva	1.171	1.087	1.078	1.091	1.095	1.098	1.094	1.094	1.091	1.094	1.118

Datos en miles. Medias anuais.

Fonte: INE. EPA. Elaboración polo IGE a partir dos ficheiros proporcionados polo INE.

A análise feita pódese inserir nun marco territorial estatal e europeo. O cadro 4.14 posibilita este exercicio para o período 2014-2020. No conxunto da UE27, Eurostat estima que a poboación activa subiu dende o cuarto trimestre de 2014 ata o mesmo de 2020 en 1,1 millóns de persoas (0,5%); e no conxunto de España diminuíu en 157.000 persoas (un 0,7% máis). Este resultados débense ao efectos da COVID-19 sobre o mercado de traballo.

Para o total da UE27, Eurostat estima que a poboación ocupada aumentou nese mesmo período en máis de 8,01 millóns de persoas, en España fíxoo en 1,6 millóns.

A poboación desempregada na UE27 baixou en 6,9 millóns de persoas no período sinalado; en España o descenso foi de 1,7 millóns, e todo isto a pesar dos malos resultados para o mercado de traballo da situación de pandemia global.

Realizando unha comparación por taxas de crecemento entre 2019 e 2020, compróbase como a poboación activa en Galicia reduciuse un 1,4%, fronte ao 0,8% a nivel nacional e na media da UE27. Polo que respecta as taxas de variación da poboación ocupada, estas reflicten un descenso do 1,3%, 3,5% e 1,5% para Galicia, España e a UE27. Finalmente a poboación desempregada en Galicia entre 2019 e 2020 reduciuse un 2,3%, fronte a suba do 15,4% a nivel nacional e do 9,4% na UE27.

Cadro 4.14

Balance do mercado de traballo en Galicia, España e UE. 2014-2020

	2014			2015			2016			2017			2018			2019			2020		
	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27	Galicia	España	UE27
Poboación activa	1.264	22.862	207.102	1.255	22.710	207.361	1.254	22.572	208.088	1.238	22.569	208.745	1.237	22.653	208.948	1.241	22.894	209.911	1.224	22.705	208.212
Poboación ocupada	1.000	17.407	184.725	1.033	17.906	186.968	1.050	18.327	18.807	1.056	18.807	192.246	1.088	19.333	193.991	1.095	19.688	195.831	1.081	19.006	192.797
Poboación desempregada	264	5.463	22.463	223	4.812	20.470	204	4.252	18.647	182	3.770	16.589	149	3.329	15.042	146	3.217	14.181	143	3.713	15.514

Datos en miles. Datos do cuarto trimestre de cada ano.
Fonte: INE (EPA) e Eurostat.

4.3. Poboación activa e taxa de actividade

4.3.1. Poboación activa

O cadro 4.15 resume o comportamento en valor absoluto, porcentaxe e variacións da poboación activa por CC.AA. para o período 2015-2020. Del salientamos o seguinte:

- A poboación activa galega no cuarto trimestre de 2020 totalizou 1.224.000 persoas, 18.200 menos que no mesmo período do ano anterior.
- A participación de Galicia na poboación activa de España en 2020 (5,3 %) segue practicamente na mesma porcentaxe que dende 2017 (5,4 %).
- Na desagregación rexional, compróbase que en 2020 a poboación activa subiu en seis CC.AA, e fíxoo con especial intensidade, respecto do ano anterior, na cidade autónoma de Melilla (12,0 %). En Galicia a perda de poboación activa (-1,5 %) foi superior a media nacional (-0,4 %)

Cadro 4.15

Poboación activa por comunidades autónomas. 2015-2020

	Miles						Distribución porcentual						Variación anual											
													Miles						%					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	4.018	3.966	3.932	3.925	3.960	3.990	17,6	17,4	17,3	17,2	17,1	17,3	44,1	-52,1	-33,4	-7,6	35,3	30,4	1,1	-1,3	-0,8	-0,2	0,9	0,8
Aragón	642	649	638	649	656	649	2,8	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	-2,2	6,6	-10,3	10,7	7,4	-7,2	-0,3	1,0	-1,6	1,7	1,1	-1,1
Asturias	471	461	455	448	451	445	2,1	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	-10,4	-10,2	-6,0	-6,7	3,0	-6,5	-2,1	-2,2	-1,3	-1,5	0,7	-1,4
Baleares	604	594	596	624	633	634	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	1,4	-10,8	2,0	28,7	8,6	0,9	0,2	-1,8	0,3	4,8	1,4	0,1
Canarias	1.110	1.100	1.118	1.142	1.158	1.107	4,9	4,8	4,9	5,0	5,0	4,8	-3,2	-10,1	18,0	23,3	16,1	-51,2	-0,3	-0,9	1,6	2,1	1,4	-4,4
Cantabria	275	277	275	268	276	269	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	-4,1	1,9	-1,9	-7,1	8,0	-6,4	-1,5	0,7	-0,7	-2,6	3,0	-2,3
Castela e León	1.145	1.142	1.119	1.116	1.131	1.105	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,8	-10,4	-3,3	-22,8	-3,3	14,7	-25,7	-0,9	-0,3	-2,0	-0,3	1,3	-2,3
Castela-A Mancha	989	989	996	990	988	995	4,3	4,3	4,4	4,3	4,3	4,3	-15,3	0,6	6,4	-5,6	-2,2	7,1	-1,5	0,1	0,6	-0,6	-0,2	0,7
Cataluña	3.771	3.761	3.795	3.843	3.884	3.879	16,5	16,5	16,7	16,8	16,8	16,8	-33,7	-9,4	34,3	47,1	41,4	-5,4	-0,9	-0,2	0,9	1,2	1,1	-0,1
C. Valenciana	2.426	2.441	2.446	2.407	2.453	2.432	10,6	10,7	10,7	10,5	10,6	10,5	-37,1	15,2	4,6	-39,1	46,4	-21,2	-1,5	0,8	0,2	-1,6	1,9	-0,9
Extremadura	501	499	493	496	498	491	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	0,2	-1,2	-6,1	2,3	2,3	-6,7	0,0	-0,2	-1,2	0,5	0,5	-1,3
Galicia	1.255	1.254	1.238	1.237	1.242	1.224	5,5	5,5	5,4	5,4	5,4	5,3	-19,2	-1,4	-15,9	-0,9	4,7	-18,2	-1,5	-0,1	-1,3	-0,1	0,4	-1,5
Madrid	3.409	3.350	3.394	3.432	3.527	3.548	14,9	14,7	14,9	15,0	15,2	15,4	49,4	-58,6	43,6	38,3	95,1	20,6	1,5	-1,7	1,3	1,1	2,8	0,6
Murcia	701	702	708	718	729	726	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	-2,9	0,8	6,3	10,0	10,9	-3,4	-0,4	0,1	0,9	1,4	1,5	-0,5
Navarra	306	308	310	317	316	315	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	0,4	2,5	1,9	6,4	-0,3	-1,1	0,1	0,8	0,6	2,1	-0,1	-0,3
País Vasco	1.027	1.028	1.024	1.029	1.027	1.022	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	3,3	0,9	-4,1	5,1	-2,7	-4,7	0,3	0,1	-0,4	0,5	-0,3	-0,5
A.Rioxa	154	152	153	155	156	157	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	-3,4	-1,4	0,5	1,9	1,3	1,2	-2,2	-0,9	0,3	1,2	0,8	0,8
Ceuta	36	36	37	37	39	37	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,1	-0,3	1,4	-0,8	2,1	-1,7	2,9	-0,8	3,9	-2,1	5,8	-4,4
Melilla	35	37	38	39	37	41	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	-1,9	2,6	0,8	1,0	-2,3	4,4	-5,2	7,5	2,2	2,6	-5,9	12,0
España	22.874	22.746	22.765	22.869	23.159	23.064	100	100	100	100	100	100	-44,1	-127,8	19,1	103,8	290,0	-94,7	-0,2	-0,6	0,1	0,5	1,3	-0,4

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

4.3.2. Taxa de actividade

O cadro 4.16 recolle os valores do cuarto trimestre da taxa de actividade da poboación de 16 a 64 anos nas distintas CC.AA. entre 2015 e 2020.

- En Galicia foi do 72,4% en 2020, 1,08 puntos menos que en 2010 e 0,3 puntos porcentuais por baixo da taxa estatal (72,7%). A taxa media estatal caeu entre 2019 e 2020 2,4 puntos porcentuais.
- A taxa de actividade subiu lixeiramente en tres CC.AA (Andalucía, Madrid e A Rioxa) e experimentou unha forte suba na Cidade Autónoma de Melilla (7,4 puntos porcentuais). A

diminución máis grande, foi en Canarias (-3,95 puntos porcentuais), un dato condicionado pola repercusión da COVID-19 sobre o turismo.

- Madrid (79,1%), Cataluña (77,9%) e A Ríoxa (77,8%) tiveron en 2020 as taxas máis altas, mentres que as máis baixas foron en Ceuta (67,3%), Asturias (70,0%), Canarias (70,2%) e Andalucía (70,9%). Galicia quedou en 2020, un ano máis, na parte baixa da clasificación das CC.AA.

Cadro 4.16

Taxas de actividade da poboación. Por comunidades autónomas. 2015-2020

	Taxa de actividade						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	72,2	71,4	70,9	70,6	70,8	70,9	0,75	-0,79	-0,52	-0,24	0,13	0,10
Aragón	76,6	77,5	76,9	77,7	77,8	76,8	0,26	0,92	-0,62	0,85	0,12	-1,05
Asturias	70,4	69,7	69,5	69,2	70,5	70,0	-0,01	-0,65	-0,21	-0,26	1,29	-0,55
Baleares	77,9	76,1	74,9	75,9	75,6	74,9	-0,10	-1,79	-1,14	1,00	-0,32	-0,75
Canarias	74,4	73,7	73,6	73,9	74,1	70,2	-0,50	-0,66	-0,16	0,31	0,21	-3,95
Cantabria	72,2	73,6	73,4	71,6	73,8	72,2	-0,48	1,37	-0,21	-1,76	2,19	-1,64
C. A Mancha	74,4	74,6	74,4	74,6	75,9	74,4	0,47	0,25	-0,28	0,25	1,25	-1,48
C. León	74,1	74,4	75,4	74,6	74,0	74,0	-0,47	0,24	1,04	-0,84	-0,53	-0,06
Cataluña	78,7	78,5	78,6	78,5	78,5	77,9	-0,03	-0,19	0,12	-0,11	0,00	-0,59
C. Valenciana	75,4	76,1	76,2	74,7	75,2	73,9	-0,44	0,62	0,11	-1,47	0,49	-1,27
Extremadura	70,7	71,1	70,9	71,7	72,3	71,4	0,58	0,36	-0,20	0,79	0,67	-0,92
Galicia	72,8	73,3	72,9	73,2	73,5	72,4	-0,19	0,52	-0,40	0,30	0,29	-1,08
Madrid	80,2	78,8	79,0	78,6	79,1	79,1	1,25	-1,32	0,20	-0,40	0,42	0,04
Murcia	72,7	72,6	72,9	73,3	73,2	71,7	0,24	-0,11	0,30	0,37	-0,03	-1,59
Navarra	74,9	75,5	75,7	76,2	75,2	74,5	0,63	0,69	0,17	0,53	-1,05	-0,70
País Vasco	75,0	75,6	75,3	75,5	75,0	74,5	0,76	0,60	-0,23	0,12	-0,45	-0,49
A Ríoxa	77,1	76,4	76,8	77,6	77,4	77,8	-1,37	-0,68	0,40	0,75	-0,20	0,46
Ceuta	64,3	65,0	68,9	66,2	68,9	67,3	0,01	0,63	3,98	-2,76	2,69	-1,53
Melilla	64,4	68,2	67,0	69,9	67,1	74,4	-2,07	3,74	-1,22	2,96	-2,86	7,37
España	75,4	75,1	75,1	74,9	75,1	72,7	0,27	-0,24	-0,07	-0,18	0,24	-2,40

Da poboación de 16 a 64 anos.

Fonte: INE, EPA 4º trimestre de cada ano.

Finalmente, o cadro 4.17 diferencia por sexos a taxa de actividade por CC.AA. e do total español para o período 2015-2020.

Cadro 4.17

Taxa de actividade. Por comunidades autónomas e sexo. 2015-2020

	Taxa de actividade						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
HOMES												
Andalucía	78,39	78,24	77,57	77,83	77,04	77,31	0,82	-0,15	-0,67	0,26	-0,79	0,27
Aragón	81,87	82,80	81,92	82,85	83,01	80,96	0,81	0,93	-0,88	0,93	0,16	-2,05
Asturias	72,48	73,26	72,30	71,48	73,22	72,99	-0,79	0,78	-0,96	-0,82	1,74	-0,23
Baleares	81,50	80,48	80,51	81,58	80,67	79,01	-1,28	-1,02	0,03	1,07	-0,91	-1,66
Canarias	80,68	78,09	77,74	78,07	78,85	73,41	-0,77	-2,59	-0,35	0,33	0,78	-5,44
Cantabria	77,29	77,92	77,53	78,28	77,47	75,78	-0,25	0,63	-0,39	0,75	-0,81	-1,69
Castela-A Mancha	79,77	79,91	79,42	80,04	80,92	78,82	0,65	0,14	-0,49	0,62	0,88	-2,10
Castela e León	80,60	81,85	82,20	81,06	80,22	80,32	-0,79	1,25	0,35	-1,14	-0,84	0,10
Cataluña	83,28	82,50	82,85	82,59	82,26	81,17	-0,12	-0,78	0,35	-0,26	-0,33	-1,09
C. Valenciana	80,78	80,36	81,21	80,69	80,92	78,38	0,14	-0,42	0,85	-0,52	0,23	-2,54
Extremadura	77,75	77,95	77,85	78,14	78,34	75,65	2,02	0,20	-0,10	0,29	0,20	-2,69
Galicia	76,42	77,07	76,14	76,36	76,47	75,79	-0,15	0,65	-0,93	0,22	0,11	-0,68
Madrid	84,41	83,05	82,88	82,99	82,42	82,02	1,20	-1,36	-0,17	0,11	-0,57	-0,40
Murcia	80,06	79,44	80,01	79,54	79,86	78,47	-0,24	-0,62	0,57	-0,47	0,32	-1,39
Navarra	78,22	79,55	79,99	78,99	79,25	78,07	0,37	1,33	0,44	-1,00	0,26	-1,18
País Vasco	79,38	80,63	79,74	78,74	77,56	76,82	0,23	1,25	-0,89	-1,00	-1,18	-0,74
A Ríoxa	83,68	81,66	82,36	81,10	81,10	82,13	-0,04	-2,02	0,70	-1,26	0,00	1,03
Ceuta	74,78	72,11	77,05	73,79	77,28	74,26	2,34	-2,67	4,94	-3,26	3,49	-3,02
Melilla	76,73	80,33	76,98	77,97	74,13	78,57	-6,44	3,60	-3,35	0,99	-3,84	4,44
España	80,55	80,22	80,09	80,04	79,83	78,70	0,28	-0,33	-0,13	-0,05	-0,21	-1,13
MULLERES												
Andalucía	65,91	64,47	64,12	63,39	64,45	64,39	0,69	-1,44	-0,35	-0,73	1,06	-0,06
Aragón	71,05	71,98	71,64	72,41	72,71	72,48	-0,31	0,93	-0,34	0,77	0,30	-0,23
Asturias	68,29	66,22	66,76	67,04	67,90	67,04	0,76	-2,07	0,54	0,28	0,86	-0,86
Baleares	74,13	71,55	69,22	70,14	70,41	70,60	1,14	-2,58	-2,33	0,92	0,27	0,19
Canarias	68,08	69,36	69,39	69,68	69,33	66,89	-0,22	1,28	0,03	0,29	-0,35	-2,44
Cantabria	67,07	69,20	69,18	64,90	70,10	68,52	-0,71	2,13	-0,02	-4,28	5,20	-1,58
Castela-A Mancha	68,78	69,14	69,10	68,99	70,63	69,80	0,29	0,36	-0,04	-0,11	1,64	-0,83
Castela e León	67,24	66,44	68,22	67,72	67,51	67,28	-0,12	-0,80	1,78	-0,50	-0,21	-0,23
Cataluña	74,06	74,48	74,39	74,43	74,73	74,65	0,08	0,42	-0,09	0,04	0,30	-0,08
C. Valenciana	70,04	71,71	71,08	68,67	69,43	69,43	-1,01	1,67	-0,63	-2,41	0,76	0,00
Extremadura	63,30	63,85	63,59	64,92	66,09	67,01	-0,92	0,55	-0,26	1,33	1,17	0,92
Galicia	69,13	69,52	69,67	70,03	70,52	69,04	-0,24	0,39	0,15	0,36	0,49	-1,48
Madrid	76,11	74,84	75,39	74,51	75,87	76,33	1,29	-1,27	0,55	-0,88	1,36	0,46
Murcia	65,05	65,47	65,50	66,75	66,37	64,57	0,77	0,42	0,03	1,25	-0,38	-1,80
Navarra	71,38	71,43	71,33	73,44	70,99	70,84	0,90	0,05	-0,10	2,11	-2,45	-0,15
País Vasco	70,60	70,56	70,96	72,20	72,48	72,23	1,30	-0,04	0,40	1,24	0,28	-0,25
A Ríoxa	70,43	71,12	71,21	74,03	73,63	73,52	-2,73	0,69	0,09	2,82	-0,40	-0,11
Ceuta	53,04	57,04	60,77	58,40	59,46	60,46	-2,69	4,00	3,73	-2,37	1,06	1,00
Melilla	51,81	56,18	56,13	61,37	60,30	66,56	2,66	4,37	-0,05	5,24	-1,07	6,26
España	70,19	70,05	70,04	69,73	70,43	70,15	0,29	-0,14	-0,01	-0,31	0,70	-0,28

Da poboación de 16 a 64 anos.

Fonte: INE. EPA, datos do 4º trimestre de cada ano.

4.4. Poboación ocupada. Taxa de ocupación

Este apartado analiza a poboación ocupada no período 2015-2020. En primeiro lugar, estúdase a súa evolución nos últimos anos por CC.AA; despois faise o mesmo coa taxa de ocupación, para situar os resultados no contexto estatal e da UE. Posteriormente, o foco ponse na distribución por sexos, provincias, sectores económicos, situación profesional e tipos de contrato.

4.4.1. Poboación ocupada

O cadro 4.18 recolle os datos da poboación ocupada en cada unha das CC.AA. no cuarto trimestre entre 2015-2020, así como a porcentaxe que cada comunidade representa no emprego total español e máis a variación que presentou cada unha delas. Salientar que:

- Galicia pechou 2020 con 1.081.000 persoas ocupadas, tras unha redución de emprego no último ano (15.100 postos de traballo).

- A redución porcentual da poboación ocupada de Galicia en 2020 (-1,4 %) foi moi inferior á do conxunto do Estado (-3,1 %).

-O emprego reduciuse no ano 2020 en todas as CC.AA, salvo na Comunidade Valenciana, Murcia, A Rioxa e as cidades autónomas de Ceuta e Melilla. As maiores porcentaxes de redución da ocupación rexistráronse nese ano en Canarias (12,0 %) e Baleares (8,1 %), polo peso do turismo na economía das illas.

- A participación de Galicia no total de ocupación española en 2020 mantívose practicamente na mesma porcentaxe (5,5%) que no ano anterior (5,6%).

Cadro 4.18

Poboación ocupada. Por comunidades autónomas. 2015-2020

	Miles						Distribución porcentual						Variación anual											
													Miles						%					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	2.819	2.845	2.972	3.090	3.136	3.083	15,6	15,4	15,6	15,8	15,7	15,9	110,8	25,9	126,3	118,7	45,7	-53,0	4,3	0,9	4,4	4,0	1,5	-1,7
Aragón	548	561	566	577	591	568	3,0	3,0	3,0	2,9	3,0	2,9	10,8	12,5	4,9	11,3	14,2	-23,1	2,1	2,3	0,9	2,0	2,5	-3,9
Asturias	375	394	388	391	392	385	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	-1,0	18,4	-5,4	2,2	1,4	-7,3	-0,3	4,9	-1,4	0,6	0,4	-1,9
Baleares	502	512	520	556	570	524	2,8	2,8	2,7	2,8	2,9	2,7	23,7	10,1	8,7	35,8	14,0	-46,3	5,2	2,0	1,7	6,9	2,5	-8,1
Canarias	813	826	872	913	940	827	4,5	4,5	4,6	4,7	4,7	4,3	20,0	13,0	45,5	41,6	26,9	-112,9	2,7	1,6	5,5	4,8	2,9	-12,0
Cantabria	226	241	238	242	245	237	1,2	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	0,6	14,8	-3,2	4,0	3,1	-7,4	0,3	6,5	-1,3	1,7	1,3	-3,0
Castela e León	944	973	966	991	1.004	977	5,2	5,3	5,1	5,1	5,0	5,0	12,0	29,0	-7,1	25,0	13,1	-27,3	1,3	3,1	-0,7	2,6	1,3	-2,7
Castela-A Mancha	742	770	799	830	824	822	4,1	4,2	4,2	4,2	4,1	4,2	-6,1	28,4	29,0	31,0	-5,9	-2,3	-0,9	3,8	3,8	3,9	-0,7	-0,3
Cataluña	3.102	3.203	3.316	3.391	3.478	3.341	17,1	17,3	17,5	17,3	17,4	17,3	49,3	100,7	113,6	74,9	87,0	-137,5	1,6	3,2	3,5	2,3	2,6	-4,0
C. Valenciana	1.906	1.974	2.036	2.063	2.106	2.034	10,5	10,7	10,7	10,5	10,5	10,5	61,9	68,2	62,0	26,9	43,7	-72,5	3,5	3,6	3,1	1,3	2,1	-3,4
Extremadura	360	358	369	381	381	386	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	12,4	-2,0	11,3	11,8	-0,2	5,5	3,6	-0,6	3,2	3,2	-0,1	1,4
Galicia	1.033	1.050	1.056	1.088	1.096	1.081	5,7	5,7	5,6	5,6	5,5	5,6	-2,2	17,1	6,2	32,3	7,9	-15,1	-0,2	1,7	0,6	3,1	0,7	-1,4
Madrid	2.846	2.861	2.927	3.036	3.175	3.068	15,7	15,5	15,4	15,5	15,9	15,9	122,6	15,1	66,2	108,6	138,9	-107,0	4,6	0,5	2,3	3,7	4,6	-3,4
Murcia	536	572	586	605	612	614	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	6,9	35,3	14,8	18,2	7,3	2,2	1,3	6,6	2,6	3,1	1,2	0,4
Navarra	264	277	280	285	288	278	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	5,0	12,9	2,9	4,6	2,9	-9,3	1,9	4,9	1,0	1,6	1,0	-3,2
País Vasco	895	902	916	931	933	920	4,9	4,9	4,8	4,8	4,7	4,8	2,5	7,2	13,8	14,7	2,7	-13,2	0,3	0,8	1,5	1,6	0,3	-1,4
A Rioxa	132	136	135	139	141	141	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	2,0	3,5	-0,5	3,5	1,8	0,4	1,6	2,6	-0,4	2,6	1,3	0,3
Ceuta y Melilla	51	55	56	57	55	58	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2,6	3,8	1,3	1,2	-2,5	3,5	5,4	7,4	2,4	2,1	-4,4	6,4
España	18.094	18.508	18.998	19.565	19.967	19.344	100	100	100	100	100	100	433,9	413,9	490,3	566,2	402,3	-622,6	2,5	2,3	2,6	3,0	2,1	-3,1

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

4.4.2. Taxa de ocupación

O cadro 4.19 sistematiza as taxas de ocupación da poboación de 16 a 64 anos nas distintas CC.AA. no cuarto trimestre do período 2015-2020:

- A taxa galega en 2020 baixou respecto ao ano pasado en 0,90 puntos porcentuais (a media española fíxoo en 2,40 puntos).

- Galicia pechou 2020 cunha taxa de ocupación do 63,8 %, 1,54 puntos por riba da media estatal (62,3 %).
- No cuarto trimestre de 2020 as CC.AA. con maiores taxas foron Aragón, Cataluña, Madrid, País Vasco e A Ríoxa, mentres que as menores as tiveron as dúas cidades autónomas (Ceuta con 49,1% e Melilla con 54,8 %), Andalucía (54,6 %) e Extremadura (56,1%) e Canarias (52,3 %).

Cadro 4.19

Taxas de ocupación. Por comunidades autónomas. 2015-2020

	Taxa de ocupación						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	50,54	51,12	53,48	55,56	55,95	54,60	1,91	0,58	2,36	2,08	0,39	-1,35
Aragón	65,31	66,87	68,08	69,00	70,14	67,08	1,69	1,56	1,21	0,92	1,14	-3,06
Asturias	55,95	59,46	59,21	60,21	61,16	60,41	1,13	3,51	-0,25	1,00	0,95	-0,75
Baleares	64,49	65,52	65,40	67,53	68,04	61,72	2,80	1,03	-0,12	2,13	0,51	-6,32
Canarias	54,33	55,26	57,27	59,01	60,12	52,27	1,09	0,93	2,01	1,74	1,11	-7,85
Cantabria	59,32	64,06	63,40	64,61	65,46	63,58	0,59	4,74	-0,66	1,21	0,85	-1,88
Castela e León	61,20	63,43	64,09	66,16	67,28	65,62	1,65	2,23	0,66	2,07	1,12	-1,66
Castela- A Mancha	55,55	57,87	60,47	62,46	61,68	61,00	0,07	2,32	2,60	1,99	-0,78	-0,68
Cataluña	64,65	66,78	68,63	69,20	70,26	67,02	1,59	2,13	1,85	0,57	1,06	-3,24
C. Valenciana	59,18	61,40	63,33	64,01	64,49	61,68	2,43	2,22	1,93	0,68	0,48	-2,81
Extremadura	50,75	50,86	52,98	54,98	55,26	56,07	2,13	0,11	2,12	2,00	0,28	0,81
Galicia	59,74	61,23	62,04	64,31	64,75	63,85	0,61	1,49	0,81	2,27	0,44	-0,90
Madrid	66,84	67,26	68,09	69,50	71,12	68,38	2,87	0,42	0,83	1,41	1,62	-2,74
Murcia	55,57	59,05	60,29	61,61	61,39	60,53	1,14	3,48	1,24	1,32	-0,22	-0,86
Navarra	64,66	67,92	68,37	68,56	68,30	65,96	1,64	3,26	0,45	0,19	-0,26	-2,34
País Vasco	65,24	66,26	67,32	68,16	68,18	67,02	0,62	1,02	1,06	0,84	0,02	-1,16
A Ríoxa	66,28	68,02	67,91	69,53	69,75	69,70	1,20	1,74	-0,11	1,62	0,22	-0,05
Ceuta	49,32	50,35	50,87	50,14	49,78	49,10	3,20	1,03	0,52	-0,73	-0,36	-0,68
Melilla	43,50	49,39	50,26	53,12	48,90	54,86	1,38	5,89	0,87	2,86	-4,22	5,96
España	59,53	61,05	62,57	64,00	64,71	62,31	1,73	1,52	1,52	1,43	0,71	-2,40

Da poboación de 16 a 64 anos.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

O cadro 4.20 representa a desagregación por sexos das taxas de emprego das distintas CC.AA. para o período 2014-2020.

Cadro 4.20

Taxas de emprego. Por comunidades autónomas e sexos. 2015-2020

	Taxa de ocupación						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
HOMES												
Andalucía	56,91	58,02	60,70	63,82	63,20	62,49	2,43	1,11	2,68	3,12	-0,62	-0,71
Aragón	72,16	73,21	74,74	74,62	75,79	72,76	4,42	1,05	1,53	-0,12	1,17	-3,03
Asturias	57,09	62,25	62,08	63,12	63,82	63,47	0,21	5,16	-0,17	1,04	0,70	-0,35
Baleares	67,20	70,03	69,31	72,19	73,00	65,79	2,73	2,83	-0,72	2,88	0,81	-7,21
Canarias	59,52	59,70	62,09	62,92	65,08	56,06	2,68	0,18	2,39	0,83	2,16	-9,02
Cantabria	63,91	68,02	67,35	71,71	69,38	67,36	-0,82	4,11	-0,67	4,36	-2,33	-2,02
Castela-A Mancha	67,73	69,13	70,37	72,11	72,99	71,40	2,59	1,40	1,24	1,74	0,88	-1,59
Castela e León	63,44	66,59	69,36	71,35	70,27	70,34	0,83	3,15	2,77	1,99	-1,08	0,07
Cataluña	69,46	70,96	72,95	73,48	73,99	70,62	1,72	1,50	1,99	0,53	0,51	-3,37
C. Valenciana	64,27	66,18	69,14	70,52	71,24	66,75	3,07	1,91	2,96	1,38	0,72	-4,49
Extremadura	59,24	58,95	61,24	63,53	63,17	62,57	3,19	-0,29	2,29	2,29	-0,36	-0,60
Galicia	63,37	64,90	65,16	67,63	68,50	67,90	1,26	1,53	0,26	2,47	0,87	-0,60
Madrid	70,53	71,23	72,05	73,78	74,60	71,60	1,83	0,70	0,82	1,73	0,82	-3,00
Murcia	63,53	66,95	67,93	69,90	69,45	68,41	1,69	3,42	0,98	1,97	-0,45	-1,04
Navarra	68,76	72,15	73,68	71,75	72,75	69,59	0,67	3,39	1,53	-1,93	1,00	-3,16
País Vasco	69,55	70,95	71,29	71,42	70,93	70,11	0,00	1,40	0,34	0,13	-0,49	-0,82
A Ríoxa	71,70	74,11	74,49	73,47	72,76	75,58	3,47	2,41	0,38	-1,02	-0,71	2,82
Ceuta	61,25	58,35	61,46	59,66	57,53	56,16	4,92	-2,90	3,11	-1,80	-2,13	-1,37
Melilla	54,68	62,62	61,15	61,55	58,24	62,12	5,11	7,94	-1,47	0,40	-3,31	3,88
España	64,76	66,31	68,02	69,67	69,99	67,44	2,03	1,55	1,71	1,65	0,32	-2,55
MULLERES												
Andalucía	44,11	44,15	46,21	47,25	48,66	46,68	1,40	0,04	2,06	1,04	1,41	-1,98
Aragón	58,22	60,34	61,25	63,24	64,35	61,26	-1,15	2,12	0,91	1,99	1,11	-3,09
Asturias	54,82	56,71	56,39	57,36	58,56	57,41	2,05	1,89	-0,32	0,97	1,20	-1,15
Baleares	61,72	60,92	61,40	62,75	62,93	57,54	2,90	-0,80	0,48	1,35	0,18	-5,39
Canarias	49,10	50,80	52,43	55,09	55,14	48,47	-0,51	1,70	1,63	2,66	0,05	-6,67
Cantabria	54,70	60,08	59,43	57,49	61,53	59,80	2,01	5,38	-0,65	-1,94	4,04	-1,73
Castela-A Mancha	54,40	57,52	57,59	60,02	61,41	59,68	0,66	3,12	0,07	2,43	1,39	-1,73
Castela e León	47,16	48,62	51,06	53,07	52,61	51,14	-0,73	1,46	2,44	2,01	-0,46	-1,47
Cataluña	59,86	62,63	64,34	64,94	66,54	63,43	1,48	2,77	1,71	0,60	1,60	-3,11
C. Valenciana	54,02	56,57	57,46	57,46	57,69	56,57	1,79	2,55	0,89	0,00	0,23	-1,12
Extremadura	41,85	42,41	44,38	46,11	47,08	49,37	1,01	0,56	1,97	1,73	0,97	2,29
Galicia	56,15	57,59	58,96	61,03	61,04	59,87	-0,02	1,44	1,37	2,07	0,01	-1,17
Madrid	63,33	63,48	64,33	65,44	67,81	65,32	3,86	0,15	0,85	1,11	2,37	-2,49
Murcia	47,27	50,82	52,34	53,01	53,01	52,36	0,59	3,55	1,52	0,67	0,00	-0,65
Navarra	60,45	63,58	62,94	65,30	63,77	62,27	2,66	3,13	-0,64	2,36	-1,53	-1,50
País Vasco	60,97	61,63	63,39	64,95	65,47	63,97	1,24	0,66	1,76	1,56	0,52	-1,50
A Ríoxa	60,78	61,84	61,23	65,55	66,69	63,76	-1,10	1,06	-0,61	4,32	1,14	-2,93
Ceuta	36,42	41,48	40,22	40,41	41,10	42,08	1,16	5,06	-1,26	0,19	0,69	0,98
Melilla	32,03	36,34	38,52	44,19	40,00	47,19	-2,26	4,31	2,18	5,67	-4,19	7,19
España	54,29	55,79	57,12	58,33	59,42	57,19	1,43	1,50	1,33	1,21	1,09	-2,23

Da poboación de 16 a 64 anos.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

O cadro 4.21 presenta, en medias anuais, as taxas de ocupación da poboación de 16 a 64 anos en España e no conxunto da UE, en 2001 e entre 2011 a 2020.

O meirande impacto da crise económica en España fixo que a diferenza se abrise en favor da UE ata 2013 (quedou co diferencial máximo, de 8,4 puntos). Esta situación mantense en 2014 (a diferenza foi de 7,9 puntos), pero comeza a remitir a partir deste ano, situándose en 2019 en 5,2 puntos porcentuais. En 2020, o diferencial foi de 6,9 puntos porcentuais, un aumento de 1,7 puntos porcentuais respecto a 2019 pola maior incidencia da COVID-19 na taxa de ocupación da poboación en España.

Cadro 4.21

Taxas de ocupación da poboación 15-64 anos. España/UE. 2001/2011-2020

	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
España	57,8	58,0	55,8	54,8	56,0	57,8	59,5	61,1	62,4	63,3	60,9
UE27	62,6	63,5	63,3	63,2	63,9	64,7	65,7	66,8	67,8	68,5	67,8
Diferencial España-UE27	-4,8	-5,5	-7,5	-8,4	-7,9	-6,9	-6,2	-5,7	-5,4	-5,2	-6,9

Elaboración propia.

Datos en miles, en medias anuais.

Fonte: Eurostat.

No cadro 4.22 preséntanse as taxas de ocupación das sete maiores cidades de Galicia para o período 2015-2020. Salvo Ourense, que aumenta en 0,20 puntos, o resto de cidades empeoran nas taxas. As maiores caídas rexístranse en Ferrol (5,7 puntos porcentuais menos que en el 2019) e Santiago de Compostela (4,4 puntos porcentuais por baixo).

Cadro 4.22

Taxas de ocupación das sete maiores cidades de Galicia. 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A Coruña	45,70	46,80	48,20	47,70	49,30	46,30
Lugo	51,40	52,20	53,70	54,80	55,50	53,60
Ourense	45,30	45,20	48,50	49,50	48,40	48,60
Pontevedra	45,40	49,50	47,70	49,50	47,20	46,80
Santiago de Compostela	54,20	52,90	55,50	56,60	58,30	53,90
Vigo	46,00	45,10	46,90	48,40	49,20	48,20
Ferrol	34,50	32,50	35,90	41,40	42,60	36,90
Galicia	43,10	44,30	45,00	46,60	46,90	45,90

Fonte: IGE, INE (EPA)

O cadro 4.23 procede á desagregación por sexos e provincias das taxas de actividade para o período 2015-2020.

Cadro 4.23

Taxa de ocupación. Por sexo e provincia. 2015-2020

	Total	Homes	Mulleres
Galicia			
2015	43,1	47,7	39,0
2016	44,3	48,8	40,1
2017	45,0	49,2	41,1
2018	46,2	50,4	42,3
2019	46,9	51,4	42,8
2020	45,9	50,9	41,4
A Coruña			
2015	45,2	49,9	40,9
2016	46,4	51,1	42,1
2017	47,0	51,3	43,1
2018	48,1	52,2	44,4
2019	49,2	54,0	44,9
2020	47,0	51,7	42,8
Lugo			
2015	43,6	47,7	39,8
2016	44,4	48,7	40,4
2017	45,1	50,4	40,2
2018	46,9	51,4	42,8
2019	46,5	50,5	42,8
2020	46,7	51,1	42,6
Ourense			
2015	38,0	40,7	35,5
2016	38,6	41,7	35,7
2017	40,0	44,0	36,3
2018	41,4	45,2	37,9
2019	41,5	45,2	38,1
2020	41,8	46,4	37,6
Pontevedra			
2015	42,2	47,4	37,5
2016	43,7	48,5	39,2
2017	44,1	48,0	40,5
2018	45,2	49,7	41,0
2019	46,1	50,8	41,7
2020	45,7	51,3	40,5

Medias anuais.

INE, Enquisa de poboación activa.

4.4.3. Distribución da poboación ocupada por sexos, sectores económicos, grupo de idade, situacións profesionais e tipo de contrato

O cadro 4.24 recolle a distribución da poboación ocupada de Galicia por sectores dende 2015 ata 2020. A poboación ocupada galega subiu en 57.000 persoas dende 2015, e en dous dos cinco sectores analizados (industria e sobre todo os servizos) é onde se rexistran as maiores subas. O sector servizos, a auténtica columna vertebral do emprego en Galicia e nas economías máis desenvolvidas, concentraba en 2020 un 69,6% do emprego total galego, aínda que segue por baixo da media estatal e da media da UE.

Cadro 4.24
Poboación ocupada por sector económico.
Galicia. 2015-2020

Total sectores	
2015	1.017,2
2016	1.040,6
2017	1.052,7
2018	1.077,6
2019	1.095,2
2020	1.074,2
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	
2015	45,6
2016	49,2
2017	55,4
2018	52,3
2019	49,9
2020	49,4
Pesca e acuicultura	
2015	18,1
2016	22,2
2017	19,8
2018	15,7
2019	16,8
2020	19,6
Industria	
2015	159,5
2016	161,9
2017	171,2
2018	169,0
2019	179,4
2020	182,4
Construción	
2015	73,6
2016	71,8
2017	66,6
2018	67,3
2019	70,1
2020	75,1
Servizos	
2015	720,4
2016	735,5
2017	739,7
2018	773,3
2019	778,9
2020	747,7

Datos en medias anuais.
 IGE, INE (EPA)

O cadro 4.25 permite a comparanza da distribución porcentual da poboación ocupada por sectores económicos de Galicia e España para 2020. A porcentaxe estatal de poboación con emprego no sector agro-pesqueiro (4,0 %) é moi inferior á galega (6,4 %); na industria é un 17,0% en Galicia mentres que en España é dun 14,1 %; en Galicia traballa na construción un 7,0% da poboación ocupada, unha cifra similar a da media de España (6,5%) e, finalmente, nos servizos un 75,5%, 5,9 puntos por baixo da porcentaxe media española en 2020.

Cadro 4.25

**Distribución porcentual da poboación ocupada por sectores económicos.
Galicia/España. 2020**

	Agro-Pesqueiro	Industria	Construción	Servizos
Galicia	6,4	17,0	7,0	69,6
España	4,0	14,1	6,5	75,5

Fonte: INE, EPA, media anual.

O cadro 4.26 sintetiza a información sobre as situacións profesionais da poboación ocupada no período 2015-2020.

- A poboación asalariada do sector privado comeza a subir a partir de 2015 e ata 2019. En 2020 sitúase en 673.400 persoas (17.600 persoas menos que en 2019).
- A poboación empregada no sector público aumentou en 7.800 efectivos no último ano. No últimos anos (2015-2020) aumentaron 14.200 postos de traballo neste sector.
- O conxunto da poboación asalariada de Galicia en 2020 (868.600 persoas) representa un 80,1% da poboación ocupada, practicamente a mesma porcentaxe que en 2019.
- Séguelle á poboación asalariada en importancia cuantitativa do emprego as e os traballadores independentes ou empresariado sen persoal asalariado, con 135.900 persoas en 2020, baixando en 7.700 dende 2019.
- A terceira posición ocúpaa o empresariado con persoal asalariado, 63.400 en 2020, cunha perda no último ano de 2.300 persoas.
- As persoas que traballan axudando na empresa a familiares diminuíron lixeiramente en 2020, ata chegar a 4.500 (un 0,41% da poboación ocupada en Galicia).

Cadro 4.26
Poboación ocupada por situación profesional.
Galicia. 2015-2020

Total poboación ocupada	
2015	1.017,2
2016	1.040,6
2017	1.052,7
2018	1.077,6
2019	1.095,2
2020	1.074,2
Empresario/a con persoal asalariado	
2015	68,9
2016	64,7
2017	67,4
2018	68,3
2019	65,7
2020	63,4
Traballador/a independente ou empresario/a sen persoal asalariado	
2015	139,9
2016	150,1
2017	149,1
2018	139,3
2019	143,6
2020	135,9
Persoal asalariado do sector público	
2015	181,0
2016	182,8
2017	181,7
2018	190,8
2019	187,4
2020	195,2
Persoal asalariado do sector privado	
2015	619,2
2016	635,1
2017	645,6
2018	671,6
2019	691,0
2020	673,4
Axuda na empresa ou negocio familiar	
2015	7,0
2016	5,7
2017	6,9
2018	5,8
2019	5,5
2020	4,5
Persoal membro dunha cooperativa	
2015	1,0
2016	1,7
2017	1,6
2018	1,6
2019	1,8
2020	1,5
Outra situación	
2015	1,3
2016	2,3
2017	2,0
2018	1,8
2019	0,2
2020	0,4

Datos en miles. Medias anuais.
 Fonte: INE, EPA.

O cadro 4.27 recolle a desagregación da poboación asalariada segundo o seu contrato teña duración determinada (contrato temporal) ou non (indefinido). De 2015 a 2020 aumentou en Galicia o número de contratos indefinidos en 63.200, un 10,6%. Durante o mesmo período, aumentou a contratación temporal en 5.200, un 2,6%.

A taxa de temporalidade foi en 2020 en Galicia dun 24% (26,5% en 2019). Polo tanto, a contratación indefinida en 2020 foi do 76,0% (73,5% en 2019).

Cadro 4.27

Contratación indefinida e temporal. Galicia. 2015-2020

	Contratación indefinida						Contratación temporal					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Galicia	596,7	603,4	604,0	633,3	645,8	659,9	203,5	214,4	223,3	229,0	232,5	208,7

Datos en miles. Medias anuais.
Fonte: INE, EPA.

O cadro 4.28 amosa a duración dos contratos temporais en Galicia para 2020. O 3,7% dos contratos temporais en Galicia son dunha duración inferior a un mes, o 10,4% están entre 1 e 3 meses e o 13,9% son de 4 a 6 meses. O 28,0% dos contratos temporais en Galicia ten unha duración inferior a medio ano, unha porcentaxe algo inferior ao de 2019 (30,1%).

Cadro 4.28

Duración dos contratos temporais. Galicia. 2020

	< 1 mes	De 1 a 3 meses	De 4 a 6 meses	De 7 a 11 meses	Entre 1 e 2 anos	Entre 2 e 3 anos	De 3 anos ou mais	Non saben duración do contrato		
								Non saben duración	pero > 1 mes	pero < 1 mes
Galicia	7,8	21,7	29,0	12,1	24,8	3,4	7,2	5,0	95,7	1,9

Datos en miles. Medias anuais.
Fonte: IGE, INE (EPA)

O cadro 4.29 mostra a distribución da poboación asalariada entre a que traballa a tempo completo e a que o fai a tempo parcial para o período 2015-2020. En 2020 os contratos a xornada completa en Galicia acadan os 743.700 (un aumento de 3.300 empregos respecto a 2019). A contratación a tempo parcial reduciuse en 2020 en 13.100 empregos, fronte ao aumento en 2019 de 8.000 empregos. O anterior débese aos axustes feitos nas empresas pola crise da COVID-19 que afectou claramente ao emprego a tempo parcial, especialmente no sector servizos. O cadro 4.30 recolle o número de persoas asalariadas no sector público e privado. No 2020 o 77,5% da poboación asalariada en Galicia traballa no sector privado, unha cifra moi similar á de 2019 (78,7%), e que reflicte un lixeiro aumento da contratación pública no 2020 (7.800 persoas) fronte ao descenso dos contratos no sector privado (-17.600 persoas).

Cadro 4.29
Persoal asalariado por tipo de xornada.
Galicia. 2015-2020

	TOTAL	
	Completa	Parcial
2015	673,8	126,4
2016	694,6	123,3
2017	703,6	123,7
2018	732,0	130,0
2019	740,4	138,0
2020	743,7	124,9

Datos en miles. Medias anuais.
 IGE, INE (EPA)

Cadro 4.30

Persoal asalariado. Sector público e privado. Galicia. 2015-2020

	Sector público						Sector privado					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Galicia	181	182,8	181,7	190,8	187,4	195,2	619,2	635,1	645,6	671,6	691,0	673,4

Datos en miles. Medias anuais. Fonte: INE (EPA)

4.5. Poboación desempregada e taxa de paro

4.5.1. Poboación desempregada

O cadro 4.31 representa a poboación desempregada nas CC.AA. no cuarto trimestre de cada ano. En 2020 houbo en Galicia unha lixeira diminución de persoas en paro (3.200), unha cifra practicamente similar á de 2019 (3.100), a pesar da pandemia e que volver a reflectir os efectos compensatorios que tiveron os ERTE. A diminución porcentual do desemprego de Galicia en 2020 (-2,2 %) foi case a mesma que a do ano anterior (-2,1 %), unha porcentaxe que contrasta co incremento do 16,5% do desemprego a nivel nacional en 2020 (en 2019 diminuíu un 3,4 %). O desemprego, en termos porcentuais, aumentou especialmente en Aragón (24,4 %), Baleares (75,3 %), Canarias (28,3 %), Cataluña e Madrid (32,6 %) e Navarra (28,8 %). Os maiores descenso foron en Extremadura (-10,4 %) e Ceuta (-7,5 %).

Cadro 4.31

Poboación desempregada. Por comunidades autónomas. 2015-2020

	Miles						Distribución porcentual						Variacións anuais											
													Miles					%						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	1198	1120	961	834	824	907	25,1	26,4	25,5	25,2	25,8	24,4	-66,8	-78,0	-159,7	-126,3	-10,4	83,3	-4,6	-6,5	-14,3	-13,1	-1,2	10,1
Aragón	94	88	73	72	65	81	2,0	2,1	1,9	2,2	2,0	2,2	-13,0	-5,9	-15,2	-0,5	-6,9	15,9	-9,7	-6,3	-17,3	-0,7	-9,6	24,4
Asturias	96	67	67	58	59	60	2,0	1,6	1,8	1,7	1,9	1,6	-9,5	-28,5	-0,7	-9,0	1,7	0,7	-8,8	-29,7	-1,0	-13,5	3,0	1,2
Baleares	103	82	75	68	63	110	2,2	1,9	2,0	2,1	2,0	3,0	-22,3	-20,9	-6,8	-7,0	-5,4	47,2	-16,7	-20,3	-8,3	-9,3	-7,9	75,3
Canarias	297	274	246	228	217	279	6,2	6,5	6,5	6,9	6,8	7,5	-23,1	-23,1	-27,6	-18,2	-10,8	61,6	-6,3	-7,8	-10,1	-7,4	-4,7	28,3
Cantabria	49	36	37	26	31	32	1,0	0,8	1,0	0,8	1,0	0,9	-4,7	-12,9	1,3	-11,1	4,9	0,9	-8,4	-26,5	3,6	-30,0	18,9	2,9
Castela-A Mancha	201	169	153	125	127	128	4,2	4,0	4,1	3,8	4,0	3,4	-22,4	-32,3	-15,7	-28,3	1,5	1,7	-8,7	-16,0	-9,3	-18,4	1,2	1,3
Castela e León	247	219	197	160	164	173	5,2	5,2	5,2	4,8	5,1	4,7	-9,3	-27,8	-22,5	-36,5	3,6	9,4	-3,2	-11,3	-10,3	-18,6	2,3	5,7
Cataluña	669	559	479	451	406	538	14,0	13,2	12,7	13,7	12,7	14,5	-83,0	-110,1	-79,3	-27,8	-45,6	132,1	-9,9	-16,5	-14,2	-5,8	-10,1	32,6
C. Valenciana	520	467	410	344	347	398	10,9	11,0	10,9	10,4	10,9	10,7	-98,9	-53,0	-57,4	-65,9	2,6	51,3	-14,8	-10,2	-12,3	-16,1	0,8	14,8
Estremadura	141	141	124	114	117	105	2,9	3,3	3,3	3,5	3,7	2,8	-12,3	0,8	-17,4	-9,5	2,5	-12,2	-7,5	0,6	-12,3	-7,7	2,2	-10,4
Galicia	223	204	182	149	146	143	4,7	4,8	4,8	4,5	4,6	3,8	-17,1	-18,5	-22,1	-33,2	-3,1	-3,2	-6,1	-8,3	-10,8	-18,2	-2,1	-2,2
Madrid	563	489	467	396	352	480	11,8	11,5	12,4	12,0	11,0	12,9	-73,2	-73,7	-22,6	-70,3	-43,9	127,7	-10,7	-13,1	-4,6	-15,1	-11,1	36,2
Murcia	165	131	122	114	117	112	3,5	3,1	3,2	3,4	3,7	3,0	-9,7	-34,4	-8,6	-8,2	3,5	-5,5	-4,7	-20,9	-6,6	-6,7	3,1	-4,7
Navarra	41	31	30	32	29	37	0,9	0,7	0,8	1,0	0,9	1,0	-4,6	-10,6	-0,9	1,7	-3,1	8,2	-9,0	-25,6	-2,9	5,7	-9,8	28,8
País Vasco	133	126	108	99	93	102	2,8	3,0	2,9	3,0	2,9	2,7	0,8	-6,3	-17,9	-9,6	-5,4	8,5	0,5	-4,8	-14,2	-8,9	-5,5	9,1
A Rioxa	22	17	18	16	15	16	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	-5,5	-4,9	1,0	-1,7	-0,5	0,9	-17,2	-22,8	6,0	-9,7	-3,1	5,8
Ceuta	8	8	10	9	11	10	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	-1,3	-0,4	1,7	-0,9	1,9	-0,8	-9,2	-4,8	21,3	-9,3	21,6	-7,5
Melilla	11	10	9	9	10	10	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	-2,2	-1,1	-0,9	0,0	0,5	0,0	-17,9	-9,7	-8,8	0,0	5,4	0,0
España	4.780	4.238	3.767	3.304	3.192	3.720	100	100	100	100	100	100	-477,9	-541,7	-471,1	-462,4	-112,4	527,9	-8,1	-11,3	-11,1	-12,3	-3,4	16,5

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

4.5.2. Taxa de desemprego

O cadro 4.32 compara as taxas de paro por CC.AA. no cuarto trimestre de cada ano. A taxa de paro foi en 2020 dun 11,66% en Galicia (0,08 puntos porcentuais menos que en 2019). En 2019 aumentou a taxa de desemprego en todas as CC.AA, agás en Estremadura, Galicia, Murcia, igual que as cidades autónomas de Ceuta e Melilla. Os maiores aumentos da taxa de desemprego foron en Baleares (7,43 puntos porcentuais) e Canarias (6,44 puntos porcentuais), debido aos efectos da COVID-19 sobre o turismo.

Na clasificación autonómica, por maior taxa de desemprego, sobresaen en 2020 Andalucía, Melilla, Canarias, Estremadura e Ceuta (todas por riba do 20 %). Pola contra, as menores taxas, ao peche do ano 2020, preséntanas País Vasco (9,96 %) e A Rioxa (10,13 %)

Cadro 4.32

Taxas de desemprego. Por comunidades autónomas. 2015-2020

	Taxa de desemprego						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andalucía	29,83	28,25	24,43	21,26	20,80	22,74	-2,03	-1,58	-3,82	-3,17	-0,46	1,94
Aragón	14,60	13,53	11,37	11,11	9,93	12,49	-1,94	-1,07	-2,16	-0,26	-1,18	2,56
Asturias	20,33	14,59	14,64	12,86	13,14	13,50	-1,51	-5,74	0,05	-1,78	0,28	0,36
Baleares	17,02	13,80	12,61	10,91	9,91	17,34	-3,84	-3,22	-1,19	-1,70	-1,00	7,43
Canarias	26,75	24,90	22,04	19,99	18,78	25,22	-2,01	-1,85	-2,86	-2,05	-1,21	6,44
Cantabria	17,71	12,89	13,49	9,68	11,18	11,79	-1,39	-4,82	0,60	-3,81	1,50	0,61
Castela-A Mancha	17,58	14,81	13,71	11,21	11,20	11,61	-1,74	-2,77	-1,10	-2,50	-0,01	0,41
Castela e León	24,97	22,14	19,74	16,16	16,56	17,39	-0,49	-2,83	-2,40	-3,58	0,40	0,83
Cataluña	17,73	14,85	12,63	11,75	10,45	13,87	-1,99	-2,88	-2,22	-0,88	-1,30	3,42
C. Valenciana	21,45	19,15	16,76	14,30	14,13	16,37	-3,67	-2,30	-2,39	-2,46	-0,17	2,24
Estremadura	28,07	28,31	25,12	23,10	23,48	21,32	-2,44	0,24	-3,19	-2,02	0,38	-2,16
Galicia	17,74	16,29	14,71	12,04	11,74	11,66	-1,01	-1,45	-1,58	-2,67	-0,30	-0,08
Madrid	16,51	14,60	13,75	11,54	9,99	13,53	-2,45	-1,91	-0,85	-2,21	-1,55	3,54
Murcia	23,51	18,58	17,21	15,83	16,08	15,39	-1,24	-4,93	-1,37	-1,38	0,25	-0,69
Navarra	13,53	10,01	9,63	9,99	9,01	11,65	-1,52	-3,52	-0,38	0,36	-0,98	2,64
País Vasco	12,89	12,27	10,57	9,58	9,09	9,96	0,02	-0,62	-1,70	-0,99	-0,49	0,87
A Rioxa	13,97	10,90	11,51	10,30	9,89	10,36	-3,07	-3,07	0,61	-1,21	-0,41	0,47
Ceuta	23,25	22,39	26,03	24,02	27,58	26,74	-4,32	-0,86	3,64	-2,01	3,56	-0,84
Melilla	32,64	27,38	24,62	23,85	26,81	23,83	-4,27	-5,26	-2,76	-0,77	2,96	-2,98
España	20,90	18,63	16,55	14,45	13,78	16,13	-2,03	-2,27	-2,08	-2,10	-0,67	2,35

Taxas de desemprego. Por comunidades autónomas.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano.

No cadro 4.33 preséntanse, por sexos e para o período 2015-2020, as taxas de paro das CC.AA.

Cadro 4.33

Taxa de desemprego. Por comunidades autónomas e sexos. 2015-2020

	Taxa de desemprego						Variación da taxa en puntos porcentuais					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
HOMES												
Andalucía	27,40	25,85	21,75	18,00	17,96	18,98	-2,39	-1,55	-4,10	-3,75	-0,04	1,02
Aragón	11,86	11,58	8,76	9,94	8,70	10,03	-4,58	-0,28	-2,82	1,18	-1,24	1,33
Asturias	21,23	15,03	14,13	11,70	12,85	12,84	-1,13	-6,20	-0,90	-2,43	1,15	-0,01
Baleares	17,55	13,00	13,91	11,50	9,51	16,62	-4,50	-4,55	0,91	-2,41	-1,99	7,11
Canarias	26,22	23,55	20,13	19,41	17,46	23,35	-4,02	-2,67	-3,42	-0,72	-1,95	5,89
Cantabria	17,31	12,71	13,13	8,40	10,44	11,05	0,78	-4,60	0,42	-4,73	2,04	0,61
Castela e León	15,09	13,50	11,39	9,90	9,80	9,29	-2,60	-1,59	-2,11	-1,49	-0,10	-0,51
Castela-A Mancha	21,29	18,64	15,62	11,98	12,41	12,30	-1,73	-2,65	-3,02	-3,64	0,43	-0,11
Cataluña	16,60	13,99	11,95	11,03	10,05	12,85	-2,17	-2,61	-2,04	-0,92	-0,98	2,80
C. Valenciana	20,44	17,64	14,86	12,61	11,96	14,69	-3,66	-2,80	-2,78	-2,25	-0,65	2,73
Extremadura	23,81	24,38	21,33	18,70	19,37	17,22	-2,26	0,57	-3,05	-2,63	0,67	-2,15
Galicia	17,09	15,79	14,42	11,44	10,42	10,26	-1,79	-1,30	-1,37	-2,98	-1,02	-0,16
Madrid	16,44	14,23	13,07	11,11	9,49	12,68	-1,02	-2,21	-1,16	-1,96	-1,62	3,19
Murcia	20,65	15,72	15,10	12,12	13,03	12,59	-2,29	-4,93	-0,62	-2,98	0,91	-0,44
Navarra	12,10	9,30	7,89	9,16	8,20	11,34	-0,44	-2,80	-1,41	1,27	-0,96	3,14
País Vasco	12,38	12,01	10,60	9,31	8,55	8,64	0,23	-0,37	-1,41	-1,29	-0,76	0,09
A Ríoxa	14,32	9,24	9,56	9,41	10,27	7,87	-4,29	-5,08	0,32	-0,15	0,86	-2,40
Ceuta	18,09	19,08	20,24	19,15	25,56	23,81	-4,22	0,99	1,16	-1,09	6,41	-1,75
Melilla	28,74	22,04	20,56	21,05	21,44	20,24	-12,80	-6,70	-1,48	0,49	0,39	-1,20
España	19,61	17,34	15,07	12,96	12,32	14,17	-2,25	-2,27	-2,27	-2,11	-0,64	1,85
MULLERES												
Andalucía	33,08	31,52	27,93	25,46	24,49	27,27	-1,47	-1,56	-3,59	-2,47	-0,97	2,78
Aragón	18,06	16,17	14,51	12,67	11,49	15,30	1,27	-1,89	-1,66	-1,84	-1,18	3,81
Asturias	19,72	14,36	15,53	14,43	13,75	14,20	-2,22	-5,36	1,17	-1,10	-0,68	0,45
Baleares	16,75	14,85	11,30	10,53	10,62	18,15	-2,82	-1,90	-3,55	-0,77	0,09	7,53
Canarias	27,88	26,76	24,44	20,95	20,47	27,27	0,52	-1,12	-2,32	-3,49	-0,48	6,80
Cantabria	18,43	13,18	14,10	11,41	12,22	12,61	-3,86	-5,25	0,92	-2,69	0,81	0,39
Castela e León	20,90	16,81	16,66	13,00	13,06	14,33	-0,65	-4,09	-0,15	-3,66	0,06	1,27
Castela-A Mancha	29,87	26,83	25,16	21,63	22,07	23,83	0,99	-3,04	-1,67	-3,53	0,44	1,76
Cataluña	19,18	15,91	13,51	12,74	10,95	14,97	-1,90	-3,27	-2,40	-0,77	-1,79	4,02
C. Valenciana	22,87	21,11	19,17	16,32	16,91	18,26	-3,67	-1,76	-1,94	-2,85	0,59	1,35
Extremadura	33,89	33,58	30,21	28,97	28,77	26,09	-2,50	-0,31	-3,37	-1,24	-0,20	-2,68
Galicia	18,77	17,15	15,37	12,86	13,43	13,17	-0,25	-1,62	-1,78	-2,51	0,57	-0,26
Madrid	16,79	15,19	14,68	12,17	10,62	14,40	-3,75	-1,60	-0,51	-2,51	-1,55	3,78
Murcia	27,33	22,38	20,10	20,58	20,13	18,94	-0,08	-4,95	-2,28	0,48	-0,45	-1,19
Navarra	15,32	10,99	11,77	11,09	10,17	12,00	-2,71	-4,33	0,78	-0,68	-0,92	1,83
País Vasco	13,64	12,66	10,67	10,04	9,68	11,35	-0,22	-0,98	-1,99	-0,63	-0,36	1,67
A Ríoxa	13,70	13,05	14,01	11,46	9,43	13,17	-1,42	-0,65	0,96	-2,55	-2,03	3,74
Ceuta	31,34	27,28	33,82	30,80	30,88	30,40	-4,70	-4,06	6,54	-3,02	0,08	-0,48
Melilla	38,18	35,32	31,38	27,99	33,66	28,33	7,01	-2,86	-3,94	-3,39	5,67	-5,33
España	22,65	20,36	18,45	16,35	15,63	18,33	-1,75	-2,29	-1,91	-2,10	-0,72	2,70

Da poboación de 16 a 64 anos.

Fonte: INE. EPA, datos do 4º trimestre de cada ano.

No cadro 4.34 aparecen as taxas de desemprego nos sete maiores concellos de Galicia entre 2015 e 2020. Lugo (9,3%) e Santiago de Compostela (9,5%) pechan o ano 2020 coas menores taxas de paro (entre 2,5 e 2,7 puntos por baixo da media de Galicia). A diminución da taxa de desemprego en 2020 respecto a 2019 foi especialmente notable nas cidades de Ourense (-3 puntos porcentuais) e Pontevedra (-2,1 puntos porcentuais).

Cadro 4.34

Taxas de desemprego dos sete maiores concellos de Galicia. 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A Coruña	14,30	13,20	13,60	12,90	10,80	12,20
Lugo	15,90	14,20	11,10	9,60	7,80	9,30
Ourense	18,30	16,80	13,70	15,10	13,40	10,40
Pontevedra	18,10	17,60	19,50	15,70	15,50	13,40
Santiago de Compostela	14,10	14,70	10,10	9,80	7,20	9,50
Vigo	19,90	20,10	16,50	15,60	15,00	14,00
Ferrol	27,90	24,40	18,90	17,60	15,00	17,60
Galicia	17,70	16,30	14,71	12,04	11,74	12,00

Datos en miles, 4º trimestre.
Fonte: IGE, INE, EPA.

Especialmente preocupante é a problemática social das persoas desempregadas de longa duración. No cadro 4.35 móstranse as taxas de desemprego no período 2015-2020 por sexo. Nos últimos anos, a taxa vai caendo ata acadar 3,5% para os homes e o 4,7% para as mulleres en 2020. A media foi do 4,1 %. Estas cifras mostran unha lixeira redución respecto a 2019.

Cadro 4.35

**Taxa de desemprego de longa duración.
Por sexo. Galicia. 2015-2020**

	Total	Homes	Mulleres
2015	10,6	10,5	10,7
2016	8,9	8,6	9,2
2017	7,9	7,8	8,2
2018	5,9	5,2	6,5
2019	4,6	3,9	5,3
2020	4,1	3,5	4,7

Datos en miles. Medias anuais.
IGE, INE, EPA.

4.5.3. Desemprego dos fogares. Tempo na procura de emprego

O cadro 4.36 amosa que en 2020 había 44.800 fogares en Galicia co todas as súas persoas activas desempregadas (52.300 en 2019). Ademais, existen 285.300 fogares nos que non hai ningunha persoa activa (355.100 en 2019).

Cadro 4.36

Desemprego nos fogares. Galicia. 2020

	Dato do trimestre actual (miles de vivendas)	Variación absoluta respecto ao mesmo trimestre do ano pasado (miles de vivendas)	Variación relativa respecto ao mesmo trimestre do ano pasado (%)
Total	1.026,5	-73,4	-6,7
Fogares con polo menos unha persoa activa	741,2	-3,5	-0,5
Todas as persoas activas son ocupadas	599,2	-13,4	-2,2
Todas as persoas activas son paradas	44,8	-7,5	-14,3
Con persoas ocupadas e paradas	97,7	17,9	22,4
Fogares nos que non hai ningunha persoa activa	285,3	-69,8	-19,7

Miles de vivendas. 4º Trimestre de 2020.
IGE, INE, EPA.

O cadro 4.37 recolle a distribución da poboación desempregada galega entre 2015-2020 segundo o tempo de busca de emprego. En 2020 baixaron as persoas do grupo que leva buscando emprego 2 anos ou máis (9.900 persoas menos). Con todo estas supoñen o 23,9% do total de persoas sen emprego (31,8% en 2019).

Cadro 4.37

Poboación desempregada que traballou anteriormente.
Por tempo de búsqueda de emprego. Galicia. 2015-2020

Total poboación desempregada		De 1 ano a < 2 anos	
2015	220,3	2015	38,1
2016	196,0	2016	28,9
2017	177,4	2017	25,2
2018	149,8	2018	22,0
2019	133,9	2019	17,9
2020	136,8	2020	19,7
Menos de 6 meses		De 2 anos ou máis	
2015	47,8	2015	96,0
2016	48,1	2016	85,4
2017	47,3	2017	73,1
2018	44,0	2018	53,7
2019	42,9	2019	42,6
2020	47,0	2020	32,7
De 6 meses a < 1 ano		Xa atopou traballo	
2015	25,9	2015	12,5
2016	23,0	2016	10,6
2017	18,7	2017	13,0
2018	17,6	2018	12,2
2019	16,2	2019	14,4
2020	21,7	2020	15,8

Datos en miles. Medias anuais.
Fonte: IGE; INE, EPA.

4.6. O paro rexistrado

Os datos da estatística do paro rexistrado son elaborados pola Servizo de Emprego da Xunta de Galicia, a partir do Servizo de Emprego Público Estatal. Dentro do colectivo de persoas desempregadas, son obxecto de tratamento aquelas que teñen demandas pendentes de satisfacer o último día do mes, agás as que se atopan nalgunha das

situacións establecidas na Orde ministerial do 11 de marzo de 1985 (BOE do 14 de marzo de 1985).

O cadro 4.38 recolle o paro rexistrado por CC.AA. e cidades autónomas en 2020. Prodúcese un aumento en Galicia de 24.279 persoas (en 2019 a redución foi de 3.987). Os datos da media de España reflectiron un aumento de 724.532 persoas máis rexistradas como paradas en 2020 (en 2019 produciuse un descenso de 38.692 persoas).

Cadro 4.38

Paro rexistrado. Por comunidades autónomas. 2020

	Parados decembro 2020	Variación anual absoluta
Andalucía	969.437	191.503
Aragón	82.365	17.509
Asturias	82.070	12.113
Baleares	84.339	23.218
Canarias	269.437	61.188
Cantabria	42.629	5.900
Castela-A Mancha	186.273	15.962
Castela e León	168.706	28.832
Cataluña	497.611	109.487
C. Valenciana	437.701	80.137
Extremadura	112.679	11.584
Galicia	189.587	24.279
Madrid	432.516	93.184
Murcia	121.343	22.402
Navarra	40.637	7.439
País Vasco	129.240	15.078
A Ríoxa	19.228	3.041
Ceuta	12.597	1.561
Melilla	9.742	115
España	3.888.137	724.532

Fonte: SEPE.

O cadro 4.39 representa a evolución do paro rexistrado dende 2015 a 2020 para Galicia. En 2020 reflíctese un aumento do desemprego de 24.279, fronte a unha redución de 3.987 persoas en 2019.

Cadro 4.39
Evolución do paro rexistrado.
Galicia. 2015-2020

	Nº Parados/as
2015	228.808
2016	205.914
2017	185.013
2018	169.295
2019	165.308
2020	189.587

Datos de decembro de cada ano.
 Fonte: SEPE.

O cadro 4.40 sintetiza a distribución para decembro de 2020 do paro rexistrado por provincias e diferenciando por idades. O 95,1% da poboación parada ten 25 ou máis anos, mentres que o 4,9% ten menos de 25 anos.

Cadro 4.40
Paro rexistrado. Por provincias e idades. Galicia. 2020

	Paro	<25	>25
A Coruña	76.311	3.616	72.695
Lugo	18.928	1.043	17.885
Ourense	21.218	1.178	20.040
Pontevedra	73.130	3.400	69.730
Galicia	189.587	9.237	180.350

Datos de decembro de 2020.
 Fonte: SEPE.

En decembro de 2020 (cadro 4.41) o total de homes parados rexistrados maiores de 25 anos acadaba os 77.683 (102.667 para o caso das mulleres). Sen diferenciar por tramos de idade, o 43,4% dos parados rexistrados (82.349) eran homes, fronte aos 107.238 que era mulleres (56,6% do total).

Cadro 4.41
Paro rexistrado por idades e sexos. Galicia. 2020

	Menores de 25 anos	Maiores de 25 anos
Homes	4.666	77.683
Mulleres	4.571	102.667

Datos de decembro de 2020.
 Fonte: SEPE.

A distribución por sectores do paro rexistrado (cadro 4.42) reflicte para 2020 que o sector servizos segue a ser o que máis persoas desempregadas rexistra, superando notablemente a suma dos outros tres sectores produtivos: agricultura e pesca, industria, construción e o colectivo de sen emprego anterior. En todos os casos, prodúcese un aumento do paro rexistrado.

Cadro 4.42

Paro rexistrado. Por sectores. Galicia. 2020

	Parados/as	Variación
Agricultura e pesca	7.385	1.093
Industria	20.459	1.880
Construción	14.618	533
Servizos	131.281	18.302
Sen emprego anterior	15.844	2.471

Datos de decembro de 2020.

Fonte: SEPE.

O paro rexistrado en 2020 clasificado por nivel académico e provincia é representado no cadro 4.43. Apréciase un maior rexistro de poboación parada no grupo con estudos secundarios con educación xeral, con 91.143 persoas desempregadas (48,1%), e estudos primarios, con 22.718 persoas desempregadas (12,0%). As porcentaxes para 2020 son moi similares ás de 2019.

Cadro 4.43

Paro rexistrado. Por nivel académico e provincias. 2020

	Sen estudos	Estudos primarios incompletos	Estudos primarios completos	Est. Secundarios		Estudos postsecundarios			
				Programa F.P.	Educ. xeral	Tec. prof. Sup.	1º ciclo	2º e 3º ciclo	Outros
A Coruña	6.438	7.194	7.209	5.504	33.936	6.798	2.439	6.750	43
Lugo	3.921	928	2.213	1.149	7.181	1.563	609	1.354	10
Ourense	205	1.659	3.235	1.428	11.233	1.461	597	1.381	19
Pontevedra	1.061	4.522	10.061	5.397	38.793	6.142	1.991	5.131	32
Galicia	11.625	14.303	22.718	13.478	91.143	15.964	5.636	14.616	104

Datos de decembro de 2020.

Fonte: SEPE.

Finalmente, convén sinalar a importancia do ERTE sobre o desemprego e a ocupación. O Real decreto-lei 8/2020, do 17 de marzo, de medidas urxentes extraordinarias para facer fronte ao impacto económico e social da COVID-19 aprobou un conxunto de medidas extraordinarias en materia de protección por desemprego mentres dure esta situación. Así mesmo, o Real decreto-lei 15/2020, do 21 de abril, de medidas urxentes complementarias para apoiar a economía e o emprego, contempla dúas situacións legais de desemprego derivadas da situación provocada pola COVID-19. Finalmente, o Real decreto-lei 2/2021, do 6 de xaneiro, de reforzo e consolidación de medidas sociais en defensa do emprego, recolle a prorroga dos ERTE ata o 30 de maio de 2021. Posteriormente o Real decreto-Lei 11/2011, do 27 de maio, sobre medidas urxentes para a defensa do emprego, a reactivación económica e a protección dos traballadores autónomos, prorroga esta situación ata o 30 de setembro de 2021.

As medidas tomadas resultaron moi efectivas nos momentos máis duros da recente crise económica. O cadro 4.44 permite comprobar cal foi a evolución dos ERTE en Galicia e España, tanto en número de persoas beneficiarias, como en relación á porcentaxe de persoas afiliadas á Seguridade Social dende marzo ata decembro de

2020. Pódese comprobar como foi durante os meses de marzo a maio cando este instrumento de compensación tivo un maior peso relativo, chegando a alcanzar o 18,5% dos afiliados en Galicia e os 19,37% a nivel nacional. A partir do mes de xuño a porcentaxe foise reducindo ata acadar o 2,91% e o 3,69% en decembro. Cómpre salientar que a nivel nacional a porcentaxe foi sempre superior que para Galicia.

Cadro 4.44**Persoas afiliadas en ERTE en Galicia e España, media mensual**

	Galicia		España	
	Número	Porcentaxe respecto ao total de afiliados	Número	Porcentaxe respecto ao total de afiliados
Marzo	153.741	15,33%	3.108.554	16,35%
Abril	180.379	18,50%	3.576.192	19,37%
Maio	111.200	11,39%	2.605.023	14,04%
Xuño	57.181	5,80%	1.450.243	7,79%
Xullo	29.363	2,92%	868.509	4,62%
Agosto	25.554	2,52%	768.615	4,09%
Setembro	20.712	2,05%	706.107	3,74%
Outubro	20.681	2,04%	728.321	3,84%
Novembro	39.391	3,90%	850.950	4,47%
Decembro	29.142	2,91%	702.808	3,69%

Fonte: Ministerio de Inclusión, Seguridade Social e Migracións e elaboración propia.

4.7. A poboación inactiva

No cadro 4.45 recóllense os datos da poboación inactiva en Galicia, diferenciando por provincias e situación de inactividade para o período 2015-2020. As notas máis relevantes son:

- Unha importante suba da poboación inactiva en todas as provincias en 2020 (23.900 persoas), especialmente na Coruña (19.100).
- Como en anos anteriores, máis da metade da poboación inactiva (56,7%) atópase no grupo de "retirados/as xubilados/as, pensionistas".
- O segundo grupo por importancia é o de "labores do fogar", ata alcanzar o 19,0%.
- O grupo de "estudantes" representa o 14,7% da poboación inactiva.
- As porcentaxes por grupos en 2020 son moi similares aos obtidos en 2019.

Cadro 4.45

Población inactiva por tipo de inactividade. Galicia-provincias. 2015- 2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total						
A Coruña	440,6	438,4	437,9	437,5	437,8	456,9
Lugo	143,5	142,0	142,4	140,7	141,9	140,5
Ourense	145,8	143,8	142,5	141,0	141,3	141,9
Pontevedra	367,6	369,5	370,8	371,4	373,3	378,7
Galicia	1.097,5	1.093,7	1.093,6	1.090,5	1.094,2	1.118,1
Estudantes						
A Coruña	59,9	57,1	58,9	62,7	64,1	71,9
Lugo	15,6	16,8	17,6	17,5	15,2	16,9
Ourense	15,3	15,2	14,6	14,7	14,8	16,0
Pontevedra	53,2	53,2	53,0	56,8	58,6	59,3
Galicia	144,0	142,2	144,0	151,7	152,8	164,1
Retirados/as, xubilados/as e pensionistas						
A Coruña	251,0	255,0	252,0	252,3	249,7	252,0
Lugo	92,7	91,3	92,1	92,5	92,2	91,3
Ourense	89,3	89,2	91,0	88,8	88,7	87,6
Pontevedra	197,1	200,4	198,9	196,4	201,7	202,7
Galicia	630,1	635,9	634,0	630,1	632,2	633,6
Labores da casa						
A Coruña	88,3	86,4	86,5	83,6	83,7	90,7
Lugo	20,1	21,9	19,3	17,7	19,4	19,3
Ourense	25,2	24,0	23,2	21,8	22,0	22,9
Pontevedra	79,8	80,4	80,7	78,5	72,7	79,0
Galicia	213,4	212,6	209,7	201,5	197,8	211,9
Outra situación						
A Coruña	39,3	38,2	37,4	34,4	35,9	36,1
Lugo	13,9	11,1	12,2	11,6	13,4	11,4
Ourense	15,5	14,9	12,7	14,5	14,8	14,5
Pontevedra	33,3	33,5	35,3	35,8	35,6	34,0
Galicia	102,0	97,8	97,5	96,4	99,8	96,0
Non sabe. Non refire estado de inactividade						
A Coruña	2,3	1,8	3,1	4,5	4,3	6,2
Lugo	1,2	1,0	1,2	1,4	1,7	1,7
Ourense	0,5	0,5	1,1	1,1	1,1	0,9
Pontevedra	4,1	2,0	2,9	3,9	4,6	3,7
Galicia	8,0	5,3	8,4	10,9	11,7	12,5

Datos en miles.
Fonte: IGE, INE. EPA.

Para rematar este apartado, realízase unha breve análise da situación da poboación inactiva no resto das CC.AA. no cuarto trimestre de 2020 (cadros 4.46 e 4.47).

Galicia segue a ser a comunidade con maior porcentaxe de persoas inactivas no grupo de "xubilados e prexubilados" (47,3 %), seguida de Cataluña (44,4 %). A media estatal é de 39,2 %.

No grupo de "estudantes" a porcentaxe de Galicia (15,6 %) é inferior ao resto das CC.AA, despois de Asturias (13,0 %) e Castela e León (14,7 %), namentres o indicador para España é do 18,2 %.

No grupo de "labores do fogar" Galicia cun 17,7% presenta a porcentaxe máis baixa do Estado (22,4 %).

En derradeiro lugar, no ano 2020 a porcentaxe de "incapacidade permanente" é do 7,6% (igual ca media estatal).

Cadro 4.46

Poboación inactiva por situación de inactividade e comunidade autónoma. 2020

	Total	Estudante	Xubilado/a ou prexubilado/a	Labores do fogar	Incapacidade permanente	Perceptor/a de pensión distinta de xubilación ou prexubilación	Outras situacións ⁽¹⁾
Andalucía	3.049,1	580,3	1.009,4	786,6	261,8	322,6	88,4
Aragón	462,3	78,4	197,3	100,5	30,9	45,4	9,8
Asturias	441,5	57,4	191,6	94,1	29,4	50,0	19,1
Baleares	391,8	72,5	149,3	107,2	21,2	24,5	17,1
Canarias	820,2	160,9	250,1	219,8	62,7	82,1	44,7
Cantabria	228,1	38,5	89,8	48,2	21,2	23,8	6,7
Castela e León	933,5	137,4	401,4	213,8	70,1	95,1	15,7
Castela- A Mancha	703,1	143,1	235,0	188,2	53,1	69,6	14,1
Cataluña	2.462,6	409,7	1.093,8	487,4	132,5	267,0	72,3
C. Valenciana	1.792,9	325,7	710,4	382,8	172,8	148,7	52,4
Extremadura	403,1	72,1	144,1	91,7	33,9	50,4	10,9
Galicia	1.116,1	174,3	528,2	197,9	85,1	106,2	24,3
Madrid	2.053,8	425,8	835,7	419,4	129,4	191,7	51,8
Murcia	508,4	115,5	171,8	127,5	41,7	43,5	8,4
Navarra	227,5	47,2	94,1	41,6	18,1	20,4	6,1
País Vasco	819,3	139,8	341,4	162,4	74,8	79,6	21,3
A Ríoxa	107,5	18,3	46,2	22,5	8,5	9,9	2,1
Ceuta	29,0	7,5	6,5	8,6	2,4	2,7	1,2
Melilla	21,6	6,1	4,5	4,5	2,0	2,9	1,6
Total	16.571,4	3.010,5	6.500,5	3.704,6	1.251,6	1.636,2	468,0

(1) A categoría "Outra situación" inclúe as persoas inactivas que non mencionan ningunha situación de inactividade e declaran estar buscando emprego ou traballar.

Datos en miles.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de 2020.

Cadro 4.47

Poboación inactiva por clase principal de inactividade e comunidade autónoma. 2020.
Porcentaxe respecto do total de cada comunidade autónoma

	Total	Estudante	Xubilado/a ou prexubilado/a	Labores do fogar	Incapacidade permanente	Perceptor/a de pensión distinta da de xub. ou prexub.	Outras situacións ⁽¹⁾
Andalucía	100	19,0	33,1	25,8	8,6	10,6	2,9
Aragón	100	17,0	42,7	21,7	6,7	9,8	2,1
Asturias	100	13,0	43,4	21,3	6,6	11,3	4,3
Baleares	100	18,5	38,1	27,4	5,4	6,3	4,4
Canarias	100	19,6	30,5	26,8	7,6	10,0	5,4
Cantabria	100	16,9	39,4	21,1	9,3	10,4	2,9
Castela e León	100	14,7	43,0	22,9	7,5	10,2	1,7
Castela-A Mancha	100	20,3	33,4	26,8	7,6	9,9	2,0
Cataluña	100	16,6	44,4	19,8	5,4	10,8	2,9
C. Valenciana	100	18,2	39,6	21,4	9,6	8,3	2,9
Extremadura	100	17,9	35,7	22,7	8,4	12,5	2,7
Galicia	100	15,6	47,3	17,7	7,6	9,5	2,2
Madrid	100	20,7	40,7	20,4	6,3	9,3	2,5
Murcia	100	22,7	33,8	25,1	8,2	8,6	1,6
Navarra	100	20,7	41,4	18,3	8,0	8,9	2,7
País Vasco	100	17,1	41,7	19,8	9,1	9,7	2,6
A Ríoxa	100	17,1	42,9	20,9	7,9	9,2	1,9
Ceuta	100	25,9	22,6	29,9	8,2	9,3	4,1
Melilla	100	28,4	20,7	20,6	9,4	13,3	7,6
Total	100	18,2	39,2	22,4	7,6	9,9	2,8

(1) A categoría "Outra situación" inclúe as persoas inactivas que non mencionan ningunha situación de inactividade e declaran estar buscando emprego ou traballar.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de 2020.

Na clasificación por idades (cadro 4.48) destaca que a maior porcentaxe de persoas inactivas, para o cuarto trimestre de 2020, dáse nas maiores de 65 anos co 58,9%

(52,7% en España). Castela-A Mancha é a comunidade autónoma coa porcentaxe máis alta neste tramo de idade (59,8%) e a Cidade Autónoma de Melilla é a que a ten máis baixa (30,8 %). Séguenlle as pertencentes ao grupo de idade de 55 a 64 anos co 13,4% en Galicia (14,1% en España). Asturias é a comunidade que conta cun maior número de persoas inactivas neste tramo de idade (16,1%) e Madrid a que menos (11,8%).

En Galicia, a menor porcentaxe de persoas inactivas por grupo de idade encóntrase no intervalo de 25 a 34 anos co 4,0% (4,3% en España). País Vasco (2,9%) e a comunidade cunha porcentaxe máis baixa neste tramo e a Cidade Autónoma de Ceuta a que ten a porcentaxe máis elevada (8,9%).

Cadro 4.48

Poboación inactiva por grupos de idade e comunidade autónoma. 2020. Porcentaxes respecto do total de cada comunidade autónoma

	Total	De 16 a 19 anos	De 20 a 24 anos	De 25 a 34 anos	De 35 a 44 anos	De 45 a 54 anos	De 55 a 64 anos	De 65 e anos máis anos
Andalucía	100	10,8	7,9	4,5	5,4	8,9	15,9	46,7
Aragón	100	9,9	5,6	4,4	4,1	5,3	12,9	57,9
Asturias	100	6,8	5,0	4,2	3,6	6,9	16,1	57,4
Baleares	100	10,3	7,9	6,9	8,2	7,3	12,8	46,6
Canarias	100	10,3	8,1	5,8	6,4	10,4	15,5	43,4
Cantabria	100	9,1	6,7	3,7	4,2	6,8	14,7	54,8
Castela-A Mancha	100	8,2	6,1	3,0	3,5	5,4	14,0	59,8
Castela e León	100	11,2	7,7	4,8	3,5	7,0	15,0	50,7
Cataluña	100	10,9	6,0	4,0	4,2	5,6	13,6	55,8
C. Valenciana	100	10,1	6,9	4,4	5,1	6,4	14,3	52,8
Extremadura	100	9,3	7,4	3,9	4,4	6,7	16,6	51,7
Galicia	100	7,5	6,2	4,0	3,8	6,2	13,4	58,9
Madrid	100	12,0	7,6	3,9	4,5	5,3	11,8	54,9
Murcia	100	12,5	8,4	5,2	6,5	9,8	13,2	44,5
Navarra	100	12,0	7,6	4,4	3,0	5,8	14,1	53,2
País Vasco	100	9,7	6,5	2,9	4,1	4,9	14,1	57,8
A Ríoxa	100	10,7	6,1	4,5	3,9	3,9	12,3	58,7
Ceuta	100	13,6	11,0	8,9	4,6	8,6	14,4	38,9
Melilla	100	18,0	12,4	6,8	9,8	8,4	13,9	30,8
Total	100	10,3	7,0	4,3	4,7	6,8	14,1	52,7

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de 2020.

4.8. O subsistema de formación para o emprego

4.8.1. Introducción. Antecedentes

A formación profesional que imos tratar neste capítulo non é o ensino profesional regrado impartido dentro do sistema educativo, senón a coñecida como formación ocupacional para o emprego que abarca tanto a dirixida a persoas ocupadas co obxecto de mellorar a súa cualificación profesional (formación continua) como a destinada a persoas desempregadas (formación ocupacional) coa finalidade de adquirir as habilidades que lle permitan integrarse no mercado laboral.

A actual normativa, **Lei 30/2015**, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o emprego no ámbito laboral, sinala que o seu obxecto é regular no marco xeral do Sistema Nacional das Cualificacións e Formación Profesional,

a planificación e financiamento do sistema, a programación e execución das accións formativas, o control, o seguimento e o réxime sancionador, así como a avaliación e o control da calidade.

Pero con anterioridade a esta Lei xorden os Acordos sobre o subsistema de formación continua, como importantes fitos do dialogo social e negociación colectiva no ámbito da formación ocupacional.

O seu obxectivo fundamental foi implantar e estender en empresas e persoal traballador unha cultura de formación permanente, creando un sistema de axudas á formación continua.

Ata 1993, o Sistema de Formación Profesional estaba integrado por dous subsistemas: a formación regrada, enmarcada no ámbito da Administración laboral e dirixida a desempregados a través do Plan de Formación e Inserción Profesional (Plan FIP).

A formación continua era unha actividade residual que só realizaban as grandes empresas.

Foi neste marco do I Acordo Nacional de Formación Continua onde comezouse a regular a formación continua coa participación das organizacións empresariais, sindicais e Goberno. Destinouse unha parte da cota de formación profesional ao financiamento da formación continua. Este modelo foi materializado no FORCEM.

En 1996 asínase o II Acordo Nacional de Formación Continua e no 2000 os III ANFC.

En 2001 créase a Fundación Tripartita para a Formación no Emprego.

En 2002 promúlgase a Lei orgánica 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional.

En 2003, o Real decreto 1046/2003, que regula o subsistema de formación continua, inscribe a súa regulación no ámbito da lexislación laboral.

En 2006, os Acordos Nacionais de Formación integraron a formación ocupacional e a formación continua nun único subsistema de formación profesional para o emprego recollido no RD 395/2007.

A conciencia acerca do valor da formación foise implantando ao longo destes anos e converténdose nunha realidade.

4.8.2. Regulación actual do sistema de formación profesional para o emprego

4.8.2.1. RD 395/2007, do 23 de marzo, polo que se regula o subsistema de profesional para o emprego

Sobres as bases sentadas polo IV Acordo Nacional de Formación do ano 2006, desenvólvese o Real decreto 395/2007, cuxas principais iniciativas foron:

- Formación bonificada de demanda da empresas e os permisos individuais de formación xestionados pola Fundación tripartita.
- Formación subvencionada ou de oferta dirixida á poboación ocupada, xestionada pola Fundación tripartita no ámbito estatal e polas CC.AA. no seu ámbito.
- Formación subvencionada ou de oferta dirixida a persoas desempregadas xestionada case na súa totalidade polas CC.AA.
- Programas específicos dirixidos a colectivos como menores de 30 anos.
- Formación dirixida a empregadas e empregados públicos.
- Formación en alternancia co emprego e formación teórica dos contratos de formación e aprendizaxe.
- Accións de apoio e acompañamento á formación.

4.8.2.2. lei 30/2015 do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o emprego no ámbito laboral

A lei conta con catro obxectivos estratéxicos:

- Garantir o exercicio do dereito á formación de persoas traballadoras, empregadas e desempregadas.
- Posibilitar a contribución efectiva da formación á competitividade das empresas.
- Fortalecer a negociación colectiva na adecuación da oferta formativa.
- Asegurar a eficacia e transparencia na xestión dos recursos públicos.

4.8.2.3. Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o emprego no ámbito laboral

Consta de seis capítulos.

CAPÍTULO I: Disposicións xerais

Nel recóllense aspectos relacionados coa planificación plurianual (3 anos) na que participan as organizacións empresariais e sindicais máis representativas.

Establécense as modalidades formativas e as persoas destinatarias, así como os límites e porcentaxes de participación.

CAPÍTULO II: Formación programada polas empresas

Establécese que a programación e xestión das accións formativas poderá realizarse polas empresas con flexibilidade nos contidos e momentos de impartición, sendo beneficiaria calquera empresa ou entidade pública calquera que sexa o seu tamaño, sector e localización, informando os representantes legais.

CAPÍTULO III: Oferta formativa para as persoas ocupadas.

Tomando como base o informe anual de prospección e detección de necesidades formativas prográmanse accións de formación sectorial, transversal e de cualificación e recoñecemento profesional.

Tamén se levará a cabo formación para traballadores e traballadoras autónomas e de economía social.

CAPÍTULO IV: Oferta formativa para persoas desempregadas

Apostarase por sectores innovadores e dando prioridade ao baixo nivel de cualificación, a necesidades educativas especiais ou con dificultade para a súa inserción ou recualificación.

Tamén se crean programas formativos que inclúen compromisos de contratación.

CAPÍTULO V: Outras iniciativas de formación

Neste capítulo recóllense os permisos individuais de formación, a formación en alternancia co emprego e a formación do persoal ao servizo da Administración pública.

CAPÍTULO VI: Réxime de funcionamento

As CC.AA. son competentes na programación, xestión, control e avaliación da formación profesional para o emprego no seu ámbito territorial e naqueles programas que transcendan ese ámbito requirirán unha actuación coordinada e homoxénea por parte do SEPE.

4.8.3. Formación de demanda

Regulada polo Real decreto 395/2007 nos anos 2016 e 2017. A partir de xaneiro de 2018 pasa a regularse no marco da Lei 3/2015 e denomínase “Formación programada polas empresas”.

Características da formación de demanda:

- Responder as necesidades de formación de cada empresa e de quen traballa nelas. Inclúe tanto as accións formativas como os permisos

individuais de formación. Este permiso individual é o que as empresas autorizan para realizar unha actividade formativa para a obtención dun título oficial ou certificado de profesionalidade, sen ter que estar relacionado coa actividade da empresa e cunha duración máxima de 200 horas.

- Correspóndelle á empresa a planificación e xestión das accións formativas, sendo a duración mínima de 6 horas.
- A formación irá destinada ao persoal asalariado de empresas ou entidades públicas non incluídas no ámbito das Administracións públicas, con relación laboral fixa discontinua en períodos de ocupación, que accedan a desemprego cando estean en período formativo ou acollidos a ERE en períodos de suspensión de emprego.

As empresas dispoñen dun crédito de formación e a Lei de orzamentos xerais do Estado establecerá un mínimo crédito en función do número de persoas que a empresa teña no seu cadro de persoal.

As empresas poderán organizar a formación por si mesmas con medios propios ou externos. Poderán optar por encomendar a organización a unha entidade externa e as de menos de 100 persoas poderán agruparse con criterios territoriais ou sectoriais.

Se analizamos os principais indicadores do ámbito estatal constatamos que en 2020 prodúcese un descenso de todos os indicadores. Descende un 11,8% o número de empresas formadoras, un 16,6% o número de participantes e só se dá un aumento na formación en liña e teleformación. O número de mulleres (45%) participantes segue sendo inferior ao de homes (55%).

Cadro 4.48

Formación de demanda. Evolución principais indicadores. Ámbito estatal. 2012-2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Empresas formadoras	459.620	478.621	471.590	439.188	367.770	355.507	360.052	339.846	299.727
Cobertura empresas ⁽¹⁾	31,1%	30,0%	29,7%	27,4%	22,7%	21,2%	21,2%	1980,0%	30,0%
Crédito asignado	799.922.865	802.189.822	785.704.096	784.331.843	761.399.133	785.460.00	1.147.000.000	1.178.000.000	n. d.
Crédito disposto	592.128.270	608.226.556	588.057.612	551.288.713	514.729.040	517.104.469	535.628.097	547.237.762	414.972.425
Ratio disposto	74,0%	75,8%	74,8%	70,3%	67,6%	65,8%	64,8%	6250,0%	n.d.
Persoas formadas	3.176.489	3.224.182	3.291.803	3.576.748	3.766.997	4.017.000	4.413.853	4.419.905	3.853.854
Cobertura participantes ⁽²⁾	27,4%	29,0%	28,9%	30,3%	30,9%	31,7%	33,6%	3420,0%	19,2%
Horas de formación	82.772.544	82.435.580	79.884.757	79.209.257	64.276.809	63.822.032	67.058.057	66.099.507	53.367.120
Duración media	26,1	25,6	24,3	22,2	17,1	15,9	0,2	14,0	13,5
PIF finalizados	18.909	30.226	13.666	9.403	6.492	6.034	5.178	5.621	4.317

n.d.: dato no disponible

(1) Porcentaxe de empresas formadoras sobre empresas do sector privado de alta en TXSS.

(2) Porcentaxe de participantes formados/as sobre persoas asalariadas do sector privado EPA.

Fonte: Elaboración propia con datos da Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

En Galicia cos datos dispoñibles apréciase:

- Unha redución no número de empresas formadoras nun 11% menos e un leve aumento na duración media dos cursos.

- Un descenso de persoas formadas con case un 15% menos e un leve aumento na duración dos cursos.
- As horas de formación en Galicia supuxeron só o 5,6% do total de horas a nivel estatal.
- Aumento dos participantes en teleformación.

Cadro 4.49

Formación de demanda. Evolución principais indicadores. Galicia. 2011-2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Empresas formadoras	36.762	37.860	37.801	36.311	33.875	26.943	26.701	27.532	25.284	22.420
Cobertura empresas ⁽¹⁾	37,5%	39,1%	39,0%	38,3%	35,9%	28,5%		28,40%	27,9%	28,1%
Crédito disposto	31.705.794	31.008.366	31.187.872	29.068.392	26.534.427	22.682.453	23.090.974	24.176.849	24.483.747	20.866.329
Persoas formadas	170.482	169.835	173.282	173.381	184.270	183.787	155.814	207.372	223.278	188.995
Cobertura participantes ⁽²⁾	25,9%	27,6%	29,1%	29,3%	29,9%	29,30%	30,2%	30,37%	32,3%	19,4%
Horas de formación	5.400.651	5.223.026	5.141.169	4.859.014	4.735.227	2.952.199	2.990.632	3.447.595	3.450.803	3.004.361
Duración media	31,7	30,8	29,7	28,0	25,7	18,4	17,4	16,60%	15,50	15,90
PIF finalizados	101	1.433	1.895	653	387	240	164	204	216	143

n.d.: dato non dispoñible.

(1) Porcentaxe de empresas formadoras sobre empresas do sector privado de alta en TXSS.

(2) Porcentaxe de participantes formados/as sobre persoas asalariadas do sector privado EPA.

Fonte: Elaboración propia con datos da Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

A distribución das horas de formación segundo o sector de actividade, tanto en España como en Galicia concéntranse maioritariamente no sector servizos chegando ao 65,7% en Galicia e ao 72,9% no conxunto do Estado.

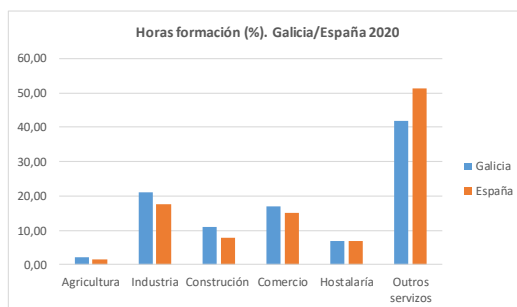
No sector industrial destaca Galicia destinando unha porcentaxe superior de horas de formación en comparación coas destinadas polo resto do Estado.

Cadro 4.50

Formación de demanda. Distribución sectorial das horas de formación. Galicia/España. 2018-2020

	2018				2019				2020			
	Galicia	%	España	%	Galicia	%	España	%	Galicia	%	España	%
Agricultura	61.576	2,0	918.190	1,4	63.954	1,9	888.349	1,3	61.580	2,05	799.268	1,50
Industria	827.794	26,6	12.223.706	18,7	785.839	22,8	12.453.242	18,8	636.755	21,19	9.371.473	17,56
Construción	320.635	10,3	4.457.930	6,8	362.463	10,5	4.684.139	7,1	330.892	11,01	4.260.926	7,98
Comercio	564.792	18,2	10.357.543	15,8	593.876	17,2	10.112.469	15,3	511.436	17,02	8.021.461	15,03
Hostalaría	242.962	7,8	4.705.254	7,2	241.077	7,0	4.643.325	7,0	208.206	6,93	3.611.898	6,77
Outros servizos	1.092.213	35,1	32.816.059	50,1	1.403.654	40,7	33.317.983	50,4	1.255.492	41,79	27.302.103	51,16
Total sectores	3.109.972	100,0	65.478.682	100,0	3.450.863	100,0	66.099.507	100,0	3.004.361	100,00	53.367.129	100,00

Fonte: Elaboración propia con datos da Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

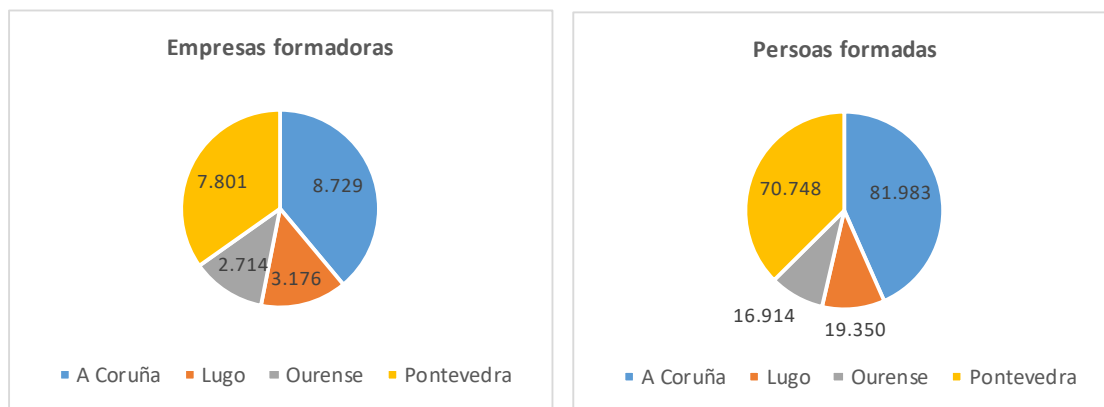
A nivel provincial, destaca A Coruña co maior número de empresas formadoras e persoas formadas, seguida de Pontevedra.

Cadro 4.51

Formación de demanda. Principais indicadores-I. Galicia. Por provincias. 2020

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Empresas formadoras	8.729	3.176	2.714	7.801	22.420
% Provincia	22,5%	24,0%	24,8%	22,6%	100,0%
Persoas formadas	81.983	19.350	16.914	70.748	188.995
% Provincia	43,4%	10,2%	8,9%	37,4%	100,0%
% Provincia mulleres	42,7%	42,0%	45,5%	43,0%	
% Provincia homes	57,3%	58,0%	54,5%	57,0%	

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

Neste cadro reflíctese o perfil das persoas participantes, sendo a franxa de idade de 36 a 45 anos, tanto en homes como en mulleres, a que maior número de participantes concentra. A franxa de idade entre 36 a 55 anos supón máis da metade das persoas formadas.

Cadro 4.52

Formación de demanda. Perfil das persoas formadas. Por idade. Galicia. 2020

ANOS	HOMES			MULLERES		
	Persoas formadas	%	Duración media	Persoas formadas	%	Duración media
De 16 a 25	6.261	5,3	24,0	5.061	5,3	31,3
De 26 a 35	24.891	21,0	22,1	23.253	24,2	28,7
De 36 a 45	40.575	34,2	20,2	35.051	36,5	24,2
De 46 a 55	36.157	30,5	18,7	25.962	27,1	20,3
Maiores de 55	10.697	9,0	17,1	6.636	6,9	17,1
Sen datos	15	0,0	9,5	8	0,0	30,1
Total	118.596	100,0	20,1	95.971	100,0	24,1

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

Segundo o nivel de estudos, son os homes con estudos primarios (EGB ou equivalente) os que concentran o maior número de participantes, seguido de homes con estudos secundarios (formación profesional, bacharelato, BUP ou equivalente). Estes dous niveis concentran en torno ao 69 % dos homes.

No grupo de mulleres son as de estudos terciarios as que maior número de participantes presentan, 42% en 2020.

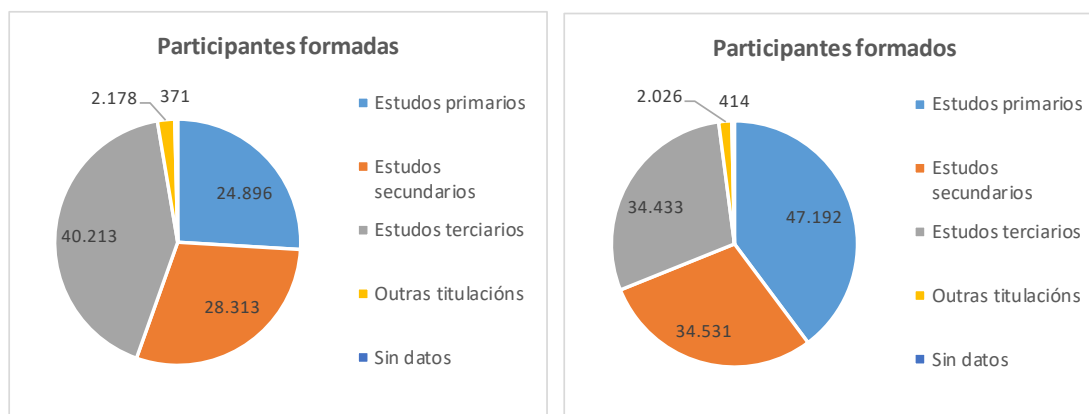
A duración media das horas de formación no colectivo feminino é maior no nivel de estudos terciarios (arquitectura, enxeñería, licenciatura...) cun 28,3%, mentres que no masculino alcanzan o 24,2% en 2020.

Cadro 4.53

Formación de demanda. Perfil das persoas formadas. Por nivel de estudos. Galicia. 2020

NIVEL DE ESTUDOS	HOMES			MULLERES		
	Participantes formados	%	Duración media	Participantes formados	%	Duración media
Estudos primarios	47.192	39,8	17,4	24.896	25,9	17,8
Estudos secundarios	34.531	29,1	19,7	28.313	29,5	23,8
Estudos terciarios	34.433	29,0	24,2	40.213	41,9	28,3
Outras titulacións	2.026	1,7	18,6	2.178	2,3	23,0
Sin datos	414	0,30	25,50	371	0,40	27,50

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

Se é o tamaño da empresa a variable a ter en conta, son as de entre 10 a 49 persoas traballadoras as que reúnen o maior número de participantes formados no grupo de homes e as de máis de 4.999 no de mulleres.

En canto á duración media, non é directamente proporcional ao número de traballadores e traballadoras, nalgúns tramos, a menor número, maiores son as horas de formación. Como exemplo en 2020 no colectivo feminino e en empresas de 1 a 5 persoas dedicáronse unha media de 46 horas e nos homes a media alcanzou 43,8 horas de formación.

O sector de actividade que concentra maior número de mulleres formadas é o de “outros servizos” seguida de comercio, mentres que no grupo de homes é “outros servizos”, seguida da industria.

Cadro 4.54

**Formación de demanda. Perfil das persoas formadas.
Por tamaño da empresa e sector de actividade. Galicia. 2020**

	HOMES			MULLERES		
	Persoas formadas	%	Duración media	Persoas formadas	%	Duración media
TAMAÑO DA EMPRESA						
De 1 a 5	9.325	8,60	34,20	7.730	9,50	43,80
De 6 a 9	5.462	5,10	24,00	3.105	3,80	31,60
De 10 a 49	24.539	22,80	17,30	11.997	14,80	22,20
De 50 a 99	10.437	9,70	14,80	5.975	7,40	16,10
De 100 a 249	12.162	11,30	12,90	6.615	8,10	14,20
De 250 a 499	6.110	5,70	14,00	4.759	5,90	14,00
De 500 a 999	8.752	8,10	10,70	7.028	8,60	8,80
De 1.000 a 4.999	9.634	8,90	11,90	11.996	14,80	11,10
Más de 4.999	21.392	19,90	9,70	22.066	27,20	7,40
SECTOR DE ACTIVIDADE						
Agricultura	2.173	2,00	23,20	389	0,50	28,60
Industria	30.741	28,50	15,00	9.912	12,20	17,80
Comercio	13.613	12,60	18,80	13.985	17,20	18,20
Construción	17.122	15,90	16,60	1.569	1,90	29,50
Hostalaría	2.743	2,50	28,20	4.954	6,10	26,40
Outros servizos	41.331	38,40	13,50	50.463	62,10	13,80

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

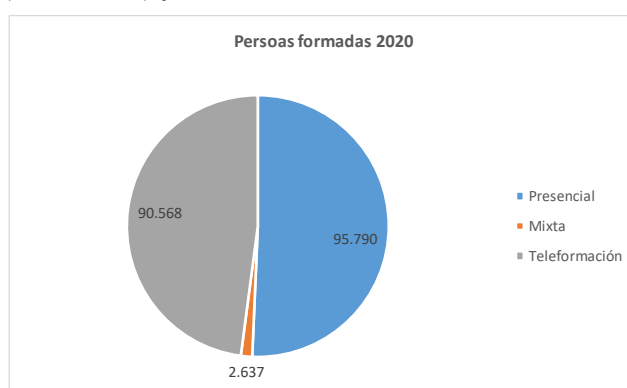
Con respecto á modalidade de formación, a presencial experimentou un acusado descenso pasando do 78% ao 50,7% de persoas participantes, mentres que a teleformación experimentou un importante aumento quedando no 48%. A duración media é inversamente proporcional ao número de participantes, xa que a modalidade presencial só tivo unha media de duración de 10,8 horas, fronte á modalidade mixta que foi de 40,1 horas.

Cadro 4.55

Formación de demanda. Persoas formadas segundo tipoloxía da formación. Galicia. 2018-2020

MODALIDADE DE IMPARTICIÓN	TOTALS 2018			TOTALS 2019			TOTALS 2020		
	Persoas formadas	%	Duración media	Persoas formadas	%	Duración media	Persoas formadas	%	Duración media
Presencial	148.654	78,00	10,90	163.155	73,10	10,10	95.790	50,70	10,80
Mixta	3.204	1,70	44,20	3.052	1,40	44,80	2.637	1,40	40,10
Teleformación	38.651	20,30	26,20	57.071	25,60	29,30	90.568	47,90	29,30

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

Se a variable de referencia son as familias profesionais, aprécianse diferenzas segundo sexan homes ou mulleres os participantes. No primeiro caso é a de “seguridade e medio ambiente” a de maior presenza co 42,8%, seguida de “administración e xestión” co 17,3%. No caso das mulleres o primeiro lugar ocúpao “administración e xestión” co 26,3%, seguida de “seguridade e medio ambiente” 25,5%.

Cadro 4.56

Formación de demanda. Persoas formadas segundo familia profesional. Galicia. 2020

FAMILIA PROFESIONAL ⁽¹⁾	HOMES			MULLERES		
	Participantes	%	Duración media	Participantes	%	Duración media
Actividades físicas e deportivas	170	0,14	31,20	141	0,15	28,00
Administración e xestión	20.544	17,32	15,00	25.232	26,29	18,80
Agraria	498	0,42	42,20	249	0,26	45,80
Artes gráficas	402	0,34	42,00	289	0,30	51,30
Comercio e marketing	8.220	6,93	23,10	9.612	10,02	35,10
Edificación e obra civil	2.358	1,99	26,20	381	0,40	48,10
Electricidade e electrónica	866	0,73	44,10	70	0,07	76,80
Enerxía e auga	1.274	1,07	37,30	206	0,21	47,00
Fabricación mecánica	1.512	1,27	33,30	317	0,33	34,60
Hostalaría e turismo	721	0,61	44,01	1.070	1,11	46,90
Industrias alimentarias	3.720	3,14	18,00	7.318	7,63	18,10
Industrias extractivas	154	0,13	11,80	19	0,02	7,80
Informática e comunicacións	7.155	6,03	39,50	6.653	6,93	38,10
Instalación e mantemento	2.409	2,03	31,70	263	0,27	37,70
Sanidade	1.057	0,89	22,60	4.204	4,38	29,80
Seguridade e medio ambiente	50.820	42,85	13,60	14.449	25,48	14,60
Servizos socioculturais e á comunidade	4.928	4,16	25,10	8.704	9,07	32,10
Transporte e mantemento de vehículos	6.084	5,13	30,60	502	0,52	35,80
Formación complementaria	4.521	3,81	26,60	4.927	5,13	31,30

(1) Por familia profesional enténdese o conxunto de cualificacións en que se estrutura no Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais, atendendo a criterios de afinidade da competencia profesional. Hai 26 familias profesionais. Neste cadro téñense en conta tan só aquelas familias profesionais máis representativas.

A porcentaxe refírese ao tanto por cento de todos as persoas formadas en todas as familias profesionais.

Fonte: Fundación Estatal para a Formación no Emprego.

4.8.4. Formación de oferta

As accións formativas subvencionadas están dirixidas a cubrir as necesidades non cubertas pola formación programada polas empresas para o seu persoal.

A formación de oferta abarca accións formativas das administracións laborais e comprenden as seguintes iniciativas:

4.8.4.1. Oferta formativa para persoas ocupadas

- Programas formativos sectoriais.
- Programas formativos transversais.
- Programas de cualificación e recoñecemento profesional.

Esta oferta atende ás necesidades formativas non cubertas polas empresas e desenvólvense de forma complementaria.

Poderán participar ademais das persoas ocupadas, as desempregadas nas porcentaxes que se establezan.

O obxecto desta oferta é atender os requirimentos de produtividade e competitividade das empresas e ás necesidades de adaptación aos cambios no sistema produtivo, do mesmo xeito que ás necesidades de promoción, desenvolvemento persoal e mellora da empregabilidade.

As actividades de formación que se levaron a cabo durante o 2020 son dos Plans de Formación dos anos 2014, 2016, e 2018. A maioría das persoas participantes son do Programa de 2018, seguido do Programa en competencias dixitais TIC 2018, tanto en España como en Galicia.

Das persoas participantes comunicadas, tres de cada catro son ocupadas e un 25% desempregadas. A taxa media de cobertura formativa nacional é de 2% entre a poboación ocupada (2,2% en Galicia) e do 3,1% entre a desempregada (4% en Galicia).

Cadro 4.57

Formación subvencionada. Indicacións globais. Galicia/España. 2020

CONVOCATORIA	PARTICIPANTES		HORAS FORMACION		DURACION MEDIA	
	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia
Programas 2018	336.874	20.549	24.405.868	1.379.816	72,4	67,1
Programas formación Tic 2018	78.974	3.890	4.973.999	269.121	63,0	69,2
DS e negociación Coletiva	12.688	781	357.334	20.426	28,2	26,2
Plans de formación 2016	6.191	348	347.618	21.014	56,1	60,4
Plans de formación 2014	107	4	5.735	160	53,6	40,0
Programas Ceuta e Melilla 2019	60	0	2.890	0	48,2	0,0
Total	434.894	25.572	30.093.444	1.690.537	69,2	66,1

Elaboración propia con datos da FUNDAE.

Cadro 4.58

Formación subvencionada. Indicacións globais por modalidade e porcentaxes de nivel de estudos e sexo. Galicia/España. 2020

	España	Galicia
PARTICIPANTES POR MODALIDADE		
Teleformación	311.818,0	18.078,0
Presencial	95.717,0	6.189,0
Mixta	27.359,0	1.305,0
NIVEL DE ESTUDOS		
Primarios	25,2	22,9
Secundarios	27,5	25,6
Terciarios	46,9	51,2
Outras titulacións	0,4	0,3
XÉNERO		
Home	41,7	42,5
Muller	58,3	57,5

Elaboración propia con datos da FUNDAE.

En relación coa modalidade de formación é a teleformación a que conta con maior número de participantes, seguida da presencial.

Segundo o nivel de estudos, tanto en España como en Galicia, son as persoas con estudos terciarios as que acumulan maior porcentaxe de participantes. E como en anos anteriores hai maior presenza masculina, 57,5% en Galicia e 58,3% en España, fronte a 42,5% de mulleres en Galicia e 41,7% en España.

4.8.4.2. Oferta formativa para persoas desempregadas

- Programas de formación dos Servizos Públicos de Emprego.
- Programas específicos de formación.
- Programas formativos con compromiso de contratación.

Para o ano 2020 e debido á crise COVID-19 non hai datos facilitados polas Administracións encargadas da súa execución.

4.8.5. Outras iniciativas de formación

4.8.5.1. Permisos individuais de formación (PIF)

Cando a empresa conceda un PIF, entenderase cumprido o dereito ao permiso retribuído de 20 horas anuais de formación.

Na Comunidade de Galicia os datos en 2020 son:

	Home	Muller	Total
Participantes	89	54	143
Horas de permiso	5.311	3.033	8.344

En **España** en 2020:

	Home	Muller	Total
Participantes	2.397	1.920	4.317
Horas de permiso	151.450	103.548	254.998

Tanto en España como en Galicia é maior o número de participantes homes e en consecuencia maior o número de horas de permiso de formación. Con relación ao 2019 tanto en Galicia como en España prodúcese un notable descenso tanto de participantes como de horas de formación, a explicación do descenso está sen dúbida na crise sanitaria.

4.8.5.2. Formación en alternancia co emprego

Integrada polos programas públicos de emprego-formación, que inclúen os programas de escolas-obradoiro, casas de oficios, obradoiros de emprego ou formación e emprego.

As escolas-obradoiro e casas de oficios son programas públicos de emprego-formación que teñen como finalidade a inserción laboral de mozas e mozos sen emprego menores de 25 anos a través de formación en alternancia co emprego, a práctica profesional en ocupacións relacionadas coa recuperación patrimonial do patrimonio histórico, artístico, cultural ou natural.

Os obradoiros de emprego combinan formación e emprego dirixidos a desempregadas e desempregados de 25 ou máis anos, con dificultades de inserción laboral (persoas desempregadas de longa duración, maiores de 45 anos, mulleres, persoas con discapacidade...). Participan en obras ou servizos de utilidade pública recibindo unha formación relacionada coa actividade e cunha duración mínima de 6 meses e máxima dun ano.

Do mesmo xeito que no caso da formación para persoas desempregadas, para o ano 2020 e debido á crise COVID-19 non hai datos facilitados polas Administracións encargadas da súa execución.